

Lieldienu saldumi konkursa uzvarētājiem

Lieldienu Zaķis Preiļu 1. pamatskolas 4.b klases audzēkņiem un viņu audzinātāji Anastāsijai Vilcānei (stāv trešā no kreisās) bija sarūpējis divus groziņus ar «Kinder» oļiņām. Katrā no tām paslēptā rotallietā dubultoja svētku prieku. Mēs noteikti piedalīsimies arī citos «Novadnieka» konkursos, solīja ceturtnieki. Foto: M.Rukosjuvs

Pēdējā darba un mācību dienā pirms Lieldienu brīvdienām Preiļu 1. pamatskolas 4.b klases audzēkņi saņēma laikraksta «Novadnieks» redakcijas pārsteiguma balvu – konfektes un «Kinder» šokolādes olas — par aktīvu piedalīšanos martā notikušajā jautro bildīšu konkursā «1. aprīli sagaidīsim ar smaidu». Bērni, audzinātājas Anastāsijas Vilcānes mudināti, redakcijai bija iesūtījuši 64 parakstus.

Preiļu 1. pamatskolas direktora vietniece Olga Anspoka «Novadniekam» atzi-

na, ka 4.b klase ir viena no aktīvākajām sākumskolas klasēm, vienmēr aizrautīgi un

labprāt piedalās arī dažādos skolas pasākumos. «Novadnieka» žurnālistus ceturtnieki sagaidīja ar Lieldienu veltītu skanīgu dziesmu. Viņu krājumā vienmēr ir priekšnesumi, ar kuriem iepriecināt gan vecākus, gan ciemiņus. Bērni ar pārliecību atzina, ka «Novadnieks» ir gaidīts un vienmēr uzmanīgi izlasīts laikraksts ne tikai

klasē, bet arī skolēnu mājās, par ko, savukārt, prieks arī mums, laikraksta veidotājiem. Tiesa, daudzas lietas, par ko var lasīt «Novadnieka» lappusēs, skolas bērniem vēl ir sarežģītas un pārāk nopietnas, taču par rajona skolu dzīvi viņi interesējas un vienmēr gatavi piedalīties jaunos konkursos.

L.Kirillova

Latvijas Republikas Zemkopības ministrija

Laikraksta «Novadnieks» kolektīvam!

Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas vārdā pateicos Jums par radīto iespēju dialogam ar Preiļu rajona iedzīvotājiem telefonācijā rajona laikraksta «Novadnieks» redakcijā. Esmu gandarīts par konstruktīvo dialogu un Jūsu atsaucību, kā arī redakcijas žurnālistu ieinteresētību sarunā. Esmu pārliecināts, ka šādas sarunas, dialogi un domu apmaiņas tikai pozitīvi ietekmēs Zemkopības ministrijas darbu un Latvijas zemkopības politikas veidošanu kopumā.

Vizīte Preiļu novadā pierādījusi, ka nepieciešams šādas tikšanās organizēt biežāk — gan telefonācijā, lai gūtu plašāku priekšstatu par rajona iedzīvotāju noskaņojumu, gan tikšanās konkrētās zemnieku saimniecībās un rajona uzņēmumos, kas dod ļoti detalizētu priekšstatu par

reālajam norisēm rajonā. Nelieluļošu, ja teikšu, ka viena šāda vizīte ir svētīgāka par veselu galvaspilsētā organizētu semināru.

Mūsu nozarei, gluži tāpat kā izglītības un labklājības joma ir viena no vissarežģītākajām valsts pārvaldes sistēmas sastāvdaļām, tādēļ tā bieži prasa nopietnus kompromisus un nopietnus dialogus, lai nepieņemtu sasteigtus lēmumus. Tādēļ esmu divkārt priecīgs par Jūsu un redakcijas ieinteresētību mūsu sarunā, kas ļautu konkrētāk formulēt valsts zemkopības politikas sāpīgās tēmas un veiksmīgāk atrast risinājuma ceļus.

Vēlreiz pateicos par atsaucību un viesmīlīgo uzņemšanu.

Patiesā cieņā —

zemkopības ministrs
Mārtiņš Roze

● Piedalieties konkursā
par Pasaules čempionātu
hokejā!

⇒ 2. lpp.

● Trešdienas intervija ar
zemkopības ministru
Mārtiņu Rozi

⇒ 3. lpp.

● Govju enzootiskā leikoze,
tās izmeklējumi un
apkarošana Preiļu rajonā

⇒ 4. lpp.

● Projekts latviešu un somu
skolēnu draudzībai

⇒ 5. lpp.

● Kā dzīvo invalīdi Rudzātu
pagastā

⇒ 6., 7. lpp.

● Policijas ziņas

⇒ 10. lpp.

● Sports

⇒ 11. lpp.

● Sludinājumi, reklāma

⇒ 12. lpp.

*Zeme vēl ir sasalusi, ļauki pelēki un
saulīte vēl nesteidzas lutināt,
taču domās jau esam savos dārziņos —
ko stādīsim, ko sēsīsim, kas jauns
sagādājams dārza inventāram.*

«Novadnieks» kopā ar veikaliem
«Dārznieks», Preiļos, Daugavpils ielā 5,
«Dārzu centrs», Preiļos, Brīvības ielā 5a,
«Dārznieks», Līvānos, Stacijas ielā 1,

rīko akciju

«MANAM DĀRZIŅAM»

Līdz 26. aprīlim abonējot
«Novadnieku»
maijam, jūnijam un jūlijam,

tris laimīgie saņems
lieliskas balvas —

«Dāvanu karti» 10 latu vērtībā.

Abonē «Novadnieku», piedalies abonentu loterijā un saņem visu nepieciešamo savam dārziņam BEZ MAKSAS, bet ikdienā, apmeklējot veikalus «Dārznieks» (Preiļos, Daugavpils ielā 5), «Dārzu centrs» (Preiļos, Brīvības ielā 5a) un «Dārznieks» (Līvānos, Stacijas ielā 1), pārliecināties, cik bagātīgs preču piedāvājums un pakalpojumu klāsts jūs gaida.

Saulainu pavasari vēl

jūsu «Novadnieks»

un veikalu īpašnieki

Ēvalds Dauksts, Aivars Želvis, Ēriks Salcevičs

Konkurss

«Sarauj, Latvija, Somijā!»

1. Vai Latvijas izlase spēš apakšgrupas turnīrā kvalificēties labāko 12 komandu skaitā, lai turpinātu cīņu par čempionāta medaļām?

Jā Nē

2. Kurš no Latvijas izlases hokejistiem būs rezultatīvākais (kombinācija: vārti + piespēles) Pasaules čempionātā?

..... (spēlētāja vārds, uzvārds)

3. Sarindoiet valstsvienības, kas, jūsuprāt, iegūs Pasaules čempionāta medaļu komplektus?

Zelts valsts vienība
Sudrabs valsts vienība
Bronza valsts vienība

4. Kādā vietā Pasaules čempionātā 2003 ierindosies Latvijas valsts hokeja izlase?

..... vieta

5. Kurš hokejists ir visu laiku rezultatīvākais (kombinācija: vārti + piespēles) Latvijas valsts vienības rindās?

..... (spēlētāja vārds, uzvārds)

6. Kad ir plānots organizēt Pasaules čempionātu hokejā Latvijā?

..... (ierakstiet gadu)

7. Latvijas valstsvienības treneru tandēms Pasaules čempionātā 2003?

..... (galvenā trenera vārds, uzvārds)

..... (galvenā trenera palīga vārds, uzvārds)

8. Cik Nacionālās Hokeja līgas spēlētāju tiks pietiekami dalībai Pasaules čempionātā 2003 Latvijas valsts izlasē?

..... (ierakstiet spēlētāju skaitu)

9. Prognozējiet apakšgrupas turnīra spēļu iznākumus ar Latvijas valstsvienības piedalīšanos.

Latvija — Zviedrija (rezultāts)
Latvija — Kanāda (rezultāts)
Latvija — Baltkrievija (rezultāts)

10. Vai «Novadniekā» ir pietiekami daudz informācijas par sporta aktivitātēm?

Jā Nē

Paldies par piedalīšanos konkursā.

Turēsim ikškus par Latviju!

Talnu ar atbildēm jānosūta «Novadniekam» Brīvības ielā 14, Preiļos, LV 5301 LIDZ 25. APRĪLIM (pasta zīmogs). Uzvarētāju gaida patīkama balva — hokeja fana krekliņš (kāds redams attēlā) un trīs mēnešu «Novadnieka» abonements.

Uzmamību! Gatavību! Starts!

INFORMĀCIJA

Apstiprinātā gultas dienas vērtība rajona slimnīcās lielāka par līdzšinējo

Daugavas slimokases valde izbraukuma sēdē, kas notika Jēkabpils rajona slimnīcā, apstiprināja gultasdienu vērtību reģiona stacionārajās iestādēs. Tā ir spēkā no 1. aprīļa un ir nedaudz augstāka nekā līdz šim noteiktā, «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes izpilddirektore AINA PASTORE.

Saņemtajā lēmumprojektā redzējām krasas atšķirības starp piedāvāto gultas dienas vērtību par daudzprofilu neatliekamās palīdzības medicīnas iestādē noteiktajā Jēkabpils rajona slimnīcā (13,26 latu) un lokālajām slimnīcām, kādas ir Ogres, Aizkraukles un Preiļu slimnīca, kur gultas dienas vērtība noteikta 10,50 latu vērtībā, kā arī pārprofilējamajām slimnīcām, kāda ir Līvānu slimnīca ar noteikto gultas dienas vērtību 9,40 latu apmērā.

Pagaidām Jēkabpils rajona slimnīca strādā kā lokālā

slimnīca nevis daudzprofilu medicīnas iestāde. Līdz nākamajam gadam atbilstoši mās-terplānam tai vēl ir jāpārtop par daudzprofilu neatliekamās medicīniskās palīdzības slimnīcu, bet noteiktā paaugstinātā gultas dienas vērtība iedota avansā, teica A. Pastore. Preiļu slimnīcai gultas dienas vērtība no 1. aprīļa ir palielināta par vienu latu, tomēr šī summa ir nepietiekama, lai uzņēmums varētu savilkt galus kopā. Kā aprēķinājis Preiļu slimnīcas direktors Jānis Anspoks, vienas gultas dienas izmaksas Preiļu slimnīcā ir 13,82 latu. Sliktākajā variantā gultas dienas cenai vajadzētu būt 12,76 latu un kvotai — ne mazākai par 37 412 latiem mēnesī. Turklāt jāņem vērā, ka arī šajā summā nemaz nav ietverti amortizācijas un iekārtu iegādes izdevumi. Pašlaik gan Preiļu, gan pārējās lokālās slimnīcas, neskatoties uz to, ka gultas dienas vērtība palielināta ap-tuveni par latu, ir tādā finan-siālajā situācijā, kas rada ba-

žas par to izdzīvošanu, nemaz nerunājot par attīstību un medicīnisko pakalpojumu sniegšanas uzlabošanas iespējām.

Pārprofilējamajā Līvānu slimnīcā gultas dienas vērtība, sākot ar aprīli, palielināta par 50 santīmiem un ir noteikta 9,40 latu apmērā. Kā uzskata A. Pastore, tā ir pretim-nākšana un avanss, salīdzinot ar to, ka Daugavas slimokases apkalpojamajā teritorijā esošajās Aknīstes un Viesītes slimnīcās gultas dienas vērtība ir attiecīgi 7,70 un 5,95 latu. Līvānu slimnīcai tagad jādomā, kā uzlabot ārstniecības pakalpojumu līmeni, slimokases vadības viedokli skaidroja izpilddirektore.

Nav noliedzams, ka visas medicīnas nozares galvenā problēma ir trūcīgais finan-sējums. Ārstniecības iestādes kaujas ar parādiem, bet pa-cientiem veselības aprūpes pakalpojumi kļūst mazāk pieejami. Arī stacionārās pa-līdzības cenu formula pašlaik ir izstrādāta tā, ka medika-

mentu iegādei paliek visai niecīga summa — 50 līdz 70 santīmi. Tā arī ir atbilde uz daudzajiem slimnīcu pacien-tu jautājumiem, kāpēc ārsti viņiem liek pašiem pirkt me-dikamentus.

Par situāciju medicīnas ap-rūpes iestādēs informēti arī Preiļu rajona padomes lo-ceklī, kuri aicināti tikties ar rajona medicīnas iestāžu va-dību un personālu, lai pār-nātu iespējas uzlabot situāci-ju, kad pašvaldībai praktiski nākas kreditēt valsti un sa-viem spēkiem meklēt iespējas uzlabot medicīnisko pakalpo-jumu pieejamību saviem iedzīvotājiem. Par šī gada ak-tuālāko jautājumu rajona pa-domei kļūs Preiļu slimnīcas reorganizācija atbilstoši Ko-merclikuma prasībām līdz šī gada beigām. Joprojām nav saņemti nekādi ministrijas ieteikumi un priekšlikumi, problēma kārtējo reizi novel-ta uz pašvaldību pleciem, sa-vu viedokli puda A. Pastore.

L.Kirillova ka

Līvānu novadā šogad plāno tērēt vairāk lauku ceļu sakārtošanai

Līvānu novada dome apstiprinājusi novada autoceļu (ielu) fonda izlietojuma plānu 2003. gadam. Kopējais finansējums šim gadam ir 106 251 lats.

Līvānu autoceļu (ielu) fonda līdzekļu atlikums šī gada 1. martā sastādīja 21 271 latu, šogad pašvaldība no Latvijas Autoceļu direkcijas plāno saņemt 79 980 latus. Līdzekļu izlietojuma plānā ir paredzēti arī 5000 latu pašvaldības naudas, kura tiks novirzīta Domes ielas rekonstrukcijai, kas ir viens no Latgales amatniecības muzeja izveides projekta posmiem. Domes ielu, kas ved uz jaunbūvējamo amatniecības centru, paredzēts asfaltēt, ieguldot arī pašvaldības līdzfinansējumu.

Šogad lielāks uzsvars autoceļu (ielu) fonda izlietojumā tiks likts uz novada lauku ceļu sakārtošanu. Domes izpilddirektora vietnieks Aivars Smelcers informē, ka autoceļu projektēšanai 2003. gadā paredzēti 10 000 latu, un visa summa tiks novirzīta pagastiem — 6000 latu Rožupes pagasta, bet 4000 latu Turku pagasta autoceļu projektēšanai. Pagastos plānots tērēt arī 45 000 latu autoceļu būvniecībai — 25 000 Rožupes pagastā un 20 000 Turku pagastā. Līvānu pilsētā autoceļu rekonstrukcijai plānots atvēlēt 15 000 latu.

Prāvus līdzekļus prasīs arī autoceļu

ikdienas uzturēšana braukšanas kārtībā. Profilēšanai un planēšanai plānoti 6300 latu (Ls 450 pilsētā, Ls 3250 Rožupē, Ls 2600 Turkos); bedrīšu remontam Līvānu pilsētā cer atvēlēt 4000 latu; caurteku remontam 2100 latu (Ls 500 Līvānos, Ls 800 Rožupē, Ls 800 Turkos); ceļu uzturēšanai ziemā jāatvēr 7300 latu (Ls 3000 Līvānos, Ls 2700 Rožupē, Ls 1600 Turkos). Aptuveni 3000 latu no pašvaldības ceļu fonda jānovirza zāles plaušanai un krūmu ciršanai ceļmalās, kā arī citiem ikdienas darbiem. Pilsētas teritorijā pašvaldība uzmanību cer pievērst trotuāru sakārtošanai, kas Līvānos ir visai bedraini un pēdējo gadu laikā praktiski nav atjaunoti. Seguma remontam pilsētā paredzēti 13 300 latu.

Lielāks finansējums šogad tiks piešķirts lauku ceļu kapitālajiem remontiem un projektēšanai. Šiem mērķiem, izņemot ceļu uzturēšanu, pēdējo triju gadu laikā praktiski nav ticis atvēlēts finansējums. Ceļu seguma atjaunošanas un labošanas darbiem pašvaldība cer izmantot arī tās īpašumā esošā karjera grants resursus. Lauku iedzīvotāji bieži vien paši izrāda iniciatīvu vietējas nozīmes ceļu sakārtošanā, izmantojot savu darba-spēku un tehniku, savukārt pašvaldība šādas aktivitātes ir gatava atbalstīt likumdošanā noteiktā kārtībā.

G.Kraukle

Preiļos sāka darbu jauns televīzijas raidītājs

22. aprīlī Preiļos sāka darbu jauns raidītājs TV3 programmas izplatīšanai 31. televīzijas kanālā. Līdz šim TV3 raidījumus varēja skatīties tikai kabeltelevīzijas tīkla abonenti, tagad šāda iespēja tiek dota arī individuālo dzīvojamo māju īpašniekiem. Raidītāja jauda ir 200 vatu videosegnāls un 20 vatu audio-segnāls, kas ir pietiekams, lai pārklātu visu rajona teritoriju. Īpaši aktuāls šis jauninājums ir hokeja faniem, jo TV3 raidīs Pasaules čempionāta spēles.

L.Kirillova

PREIĻU NOVADA DOME

10. aprīlī notika Preiļu novada domes ārkārtas sēde, tās darbā piedalījās deviņi deputāti.

Lēma par Preiļu mūzikas un mākslas skolas izveidi

Pamatoties uz sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas sēdes 21. janvāra lēmumu, tika nolemts ar šī gada 1. jūliju uz Preiļu mūzikas skolas bāzes izveidot Preiļu mūzikas un mākslas skolu. Mūzikas skolas direktoram Albertam Vucānam uzdots sagatavot attiecīgas izmaiņas normatīvajos dokumentos un veikt likumdošanā noteiktās darbības jaunās skolas izveidošanai.

Pēc Preiļu novada domes ārkārtas sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

TREŠDIENAS INTERVIJA

Zemkopības ministrs MĀRTIŅŠ ROZE, 10. aprīli darba vizītē apmeklējot Preiļu novadu, bija pirmais no jauno laiku valdības vīriem, kas viesojās laikraksta «Novadnieks» redakcijā. Žurnālisti jau nebūtu sava amata nosaukuma cienīgi, ja tādu gadījumu neizmanto savā labā un «neizspiestu» no ministra arī ko vairāk par atbildēm uz Latgales zemniekus interesējošām lietām. Mārtiņš Roze, neskatoties uz saspringto darba grafiku, atlicināja laiku atbildēm uz «Novadnieka» tradicionālās trešdienas intervijas jautājumiem.

Ministrs Roze zemniekiem rožu laikus tik drīz nesola

— Ministra kungs, pēc jūsu apstiprināšanas amatā sabiedrībā plaši tika izmantots jūsu uzvārds, saistot to ar cerībām, ka nu varbūt lauksaimniekiem mūsu zemīte sāksies rožu laiki. Kā jums pašam liekas – rozas tikai smaržos vai arī tām būs ērkšķi?

— Pēc stāšanās amatā es jau uzreiz teicu, ka visas rozas ir ar ērkšķiem. Noteikti neesmu tas cilvēks, kas kaut ko maina, lauž vai reorganizē tikai pašas darīšanas pēc. Bet es redzu, ka ir dažas lietas, kur būs nepieciešamas izmaiņas, kur cilvēkiem būs nepieciešams ļoti nopietni pārdomāt gan savu attieksmi, gan tālāko darbu un rīcību.

— Cilvēki bieži saka, reformas jau ilgst vairāk kā desmit gadus. Reformē un reformē, bet kārtības nav. Kad tas beigsies?

— Laikam jau neviens nevar apņemties un pateikt, ka reformu vairs nebūs. Galvenais ir tas, lai katrs no šīm iespējamajām izmaiņām būtu labi izskaidrota un laikus paziņota. Cilvēki ir gatavi pieņemt gandrīz jebkurus lēmumus, ja mēs varam viņiem paskaidrot, kāpēc to darām, izskaidrojot savas rīcības jēgu un gaidāmo rezultātu.

— Vai jums pašam bija viegli izšķirties klūt par ministru?

— Tas noteikti nebija viegli. Pirms klūt par ministru, es ministrijā strādāju jau astoņus gadus, redzēju gan darba procesu, gan jautājumu loku, kas risināmi.

— Ko par to teica jūsu ģimene?

— Dziļi nopūtās. Bet atbalstīja arī. Man ir sieva Inese, dēli Haralds un Krišjānis. Dēli vēl ir skolnieki, bet Inese strādā Talsos par tūrisma informācijas centra vadītāju. Inese vada ekskursijas, ir laba gide.

— Ne Inese, ne arī es neesam tiešā veidā turpinājuši savu profesiju, jo abi esam biologi. Tomēr mūsu darba vietas zināmā mērā ir saistītas ar bioloģiju un dabu. Abi mācījāmies un beidzām toreizējās Latvijas Valsts universitātes bioloģijas fakultāti.

— Vai jūs bijāt tā sauktā studentu ģimene?

— Jā, mēs apprecējāmies studiju laikā pēc trešā kursa. Tās bija 1985. gada 17. augustā.

— Kur jūs devāties pēc augstskolas beigšanas?

— Sievai bija norikojums no Stendes selekcijas un izmēģinājumu stacijas. Viņa bija šīs iestādes stipendiate. Drīz pēc kāzām, kad vēl nebijām beiguši universitāti, aizbraucām pie Stendes stacijas toreizējā zinātniskā direktora un teicām, ka mēs nu esam divi. Vai mūs ņems preti? Paņēma. Stendē es nostrādāju gandrīz astoņus gadus.

Tajā laikā studēju arī aspirantūrā. Vadītājs un visi laboratorijas darbi man bija Odesā, bet lauka izmēģinājumi kopā ar kolēģiem – Stendes laukos. Graudi bija jāved uz Odesu. Katru gadu nodzīvoju tur kādus trīs mēnešus. Lieta tāda, ka Latvijā toreiz nebi-

● Laikraksta «Novadnieks» žurnālisti Lidijai Kirillovai (no kreisās) Zemkopības ministrs Mārtiņš Roze pastāstīja, ka pēdējā laikā iecienījis tematiskas kaklasaites. Intervijas dienā redakcijā viņš bija sastējis tumšzaļu kaklasaiti ar raibām gotiņām. Tā esot kāda kolēģa dāvana. Foto: M. Rukosujevs

ja (un nav vēl arī tagad) laboratorijas, kur veikt vajadzīgās analīzes. Pirmajos gados pēc neatkarības atgūšanas man pat bija jāņem licence, lai es varētu graudus aizvest uz analizēm.

— Kā jūs nokļūvāt ministrijā?

— Strādāt ministrijā mani uzaicināja zemkopības ministra Jāņa Kinnas laikā. Es viņu lielā mērā uzskatu par paraugu, jo Kinnas laikā bija jārisina ļoti sarežģīti jautājumi. Toreiz iesākās arī lauksaimniecības subsidēšana, pirms Kinnas šāda atbalsta laukiem nebija.

Tā laikam bija sagādīšanās, ka es nokļuvu ministrijā. Toreiz zviedri ļoti gribēja pārņemt Latvijas alus rūpniecību un alus ražošanai mēžus ievest Latvijā no ārzemēm.

Skrīveros visām selekcijas stacijām notika zinātniskās padomes sēde. Tajā piedalījās arī Jānis Kinnas. Svarīgākais jautājums bija – kā tad ir ar tiem Latvijas alus mēžiem? Es tikko biju atgriezies no Kembridžas, kur divus mēnešus stažējos lauksaimniecības un botānikas institūtā. Biju veicis analīzes arī mūsu alus mēžiem. Man bija skaidras zinātniskās metodes, kā šādas analīzes taisāmas. Tas bija viens no iemesliem, kāpēc mani uzaicināja strādāt ministrijā.

Sākumā es biju augkopības un sēklkopības nodaļas vadītājs. Tad neilgu laiku strādāju par stratēģijas nodaļas vadītāju. Vēlāk sešus gadus biju departamenta direktors Eiropas Savienības jautājumos.

— Gados vecākie cilvēki labi atceras Latviju pirms Krievijas okupācijas. Viņi saka, kāda gan bagāta un lepna zeme būtu mūsu Latvija... Vai jūs ticat, ka Latvija var tāda kļūt tagad?

— Jā, noteikti. Mēs būsim tikpat bagāti un attīstīti kā citas Eiropas valstis. Skatīsimies, ku-

ram vairāk pulvera iekšā. Izauzsmes iespējas Latvijai noteikti ir lielākas nekā citām Eiropas valstīm, kuras jau ir sasniegušas sava lauksaimniecības potenciāla griestus. Lai ražotu cilvēkiem pieņemamu un videi draudzīgu pārtiku, mums ir daudz lielākas iespējas. Mēs tās noteikti izmantosim.

— Vai Latvijai ejams kāds savs, īpašs ceļš, vai mēs varam izmantot citu valstu pieredzi?

— Nedomāju, ka mums būtu jāizgudro jauns divritenis. Tajā pašā laikā nav neviena modeļa, kuru mēs varētu simtprocentīgi izmantot Latvijā. Pozitīvas iezīmes, kas ir dažādās nozarēs dažādās valstīs, varam prātīgi izvērtēt un piemērot saviem apstākļiem. Lauksaimniecība ir viena no nozarēm, kur viss ir cieši saistīts. Kaut vai graudu cenas, kas ir saistītas ar lopbarības cenām. Lopbarības cenas savukārt saistītas ar gaļas un piena cenām, tāpat rodas saikne ar konkurētspēju vietējā tirgū. No tā, cik veiksmīgi varam saražot graudus, var prognozēt visas valsts ārējo tirdzniecību. Tāpēc bez kritikas nevar pieņemt nevienu no svešajiem lauksaimniecības attīstības modeļiem. Mūsu saimniekiem pašiem ir gudras galvas uz pleciem, paši varam izdomāt, kā dzīvot.

— Pagaidām laukos tādas lietas kā strausu audzēšana, austersēnes vai sliervas uzskata par mājzozanos. Vai jūs šo netradicionālo saimniekošanu uzskatāt par nopietnu?

— Tas viss ir nopietni. Protams, neviena no šīm nozarēm nedarbinās tūkstošus lauku saimniecību, bet katrs no saimniekiem, kas nodarbojas ar jebkuru ienākumus nesošo nozari (pat visnecdomājamāko un citiem psiholoģiski nepieņemamu), dod atspaidu. Netradicionālās saimniecības dod

darba vietas citiem. Tas ir pats galvenais.

— Kādu nākotni jūs paredzat bioloģiskajai lauksaimniecībai?

— Bioloģiskā lauksaimniecība nupat ir nonākusi līdz robežai, kad kļūst pievilcīga lielajam tirdzniecības ķēdēm. Tas ir labi, jo var parādīties lielais un garantētais noieta tirgus. Tas nozīmē, ka katram zemniekam vairs nevajadzēs pa kripatiņai meklēt, kur likt dārzeņus vai gaļu. Zinu, ka bioloģiskie lauksaimnieki ir efektīvi sadarbojušies savā starpā, ceru, ka tā turpināsies arī uz priekšu. Sadarbība dod iespēju zemniekiem aizstāvēt savas tiesības un intereses.

— Latgales zemnieki jūtas nedaudz aizvainoti, sak, ko jūs mums visu laiku uzmacāties – taisiet tūrisma mītnes, nodarbojieties ar tūrisma. Mēs esam pieraduši pie desmit hektāriem zemes, piecām govīm un četrām cūciņām kūtī...

— Iespējams saimniekot arī tā – ar piecām govīm uz desmit hektāriem zemes. Sevišķi, ja šie zemnieki spēs savā starpā kooperēties. Ļoti svarīgi ir tas, lai zemnieki nezaudētu kontroli par savu saražoto produkciju, kamēr tā nonāk pie pārstrādātāja. Ir populāras starpnieku firmiņas, kuras labi nopelna tikai tāpēc, ka zemnieki nav vienoti. Ja tiktu izveidots kooperatīvs vai arī jebkura cita sadarbības forma, kas garantē labas un drošas piegādes pārstrādes uzņēmumiem, tiktu atrisināts arī kvalitātes jautājums un vairs nebūtu jāmeklē vainīgais, kas piejaucis antibiotikas pienam vai govīm neatļautām zālēm ārstējies. Vēl viens labums – tiešā samaksa, jo starpnieku firmas vairs nebūs vajadzīgas.

— Kā jūs, atskatoties vēsturē, vērtējat kolhozu likvidēšanu un kopīgā īpašuma izvāšanu pa

mājām? Lielākā daļa no paņemtās mantas jau aizgājusi postā.

— Tas ir vairāk retorisks jautājums – kā būtu, ja būtu... Visu saimniecību likvidēšana, iespējams, nebija ekonomiski izdevīga, bet kurš gan pirms desmit gadiem būtu riskējis cilvēkiem teikt, ka viņi nesāņems zemi? Tā būtu otra revolūcija. Šādu nostāju neviens nebūtu atbalstījis.

— Tādā, mums caur to visu bija jāiziet.

— Protams. Vairāk vienīgi procesu vajadzēja paātrināt, lai nebūtu tik sāpīgi.

— Parunāsim par mazāk svarīgām lietām. Vai jums pašam ir brīvais laiks un kā jūs to pavadāt?

— Ja ir brīvs brīdis, cenšos to pavadīt kopā ar ģimeni. Es esmu Rīgā, sieva un bērni Talsos. Protams, gribētos situāciju mainīt. Pēdējais jaukākais pasākums man bija, kad kopā ar puikām Kolkas ragā slidējām.

— Ministra kungs, vai jums pašam ir savs kaktiņš un savs stūrītis zemes?

— Man personīgi nav zemes, bet mamma ir mantojusi savu tēva un vectēva zemi Saldus rajona Šķēdes pagastā. No turienes mans vecvecitēvs tika izvests uz Sibīriju. Viņš bija ciema kalējs. Prātīgs un strādīgs vīrs, jo divdesmitajos gados bija nopelnījis un iegādājies lokomobili un kuļmašīnu. Dzērbenē atrodas zemnieku saimniecība, kur saimnieko mans brāļens. Tā ir mantotā zeme no mana tēva puses.

Man pašam arī patīk pavasaros rušināties pa zemi. Talsos uzbūvēta neliela siltumnīca, ir neliels augļu dārzs.

— Jūs esat bijis arī ārvalstīs. Kāda no attāluma liekas mūsu tēvu zemīte?

— Ir interesanti braukt un skatīties svešas zemes, bet dzīvot es gribu tikai Latvijā. Tagad man ir iespēja salīdzināt tās, profesionāli skatoties uz lauku sākotnību uz attīstības līmeni. Redzu, ka Latvijas lauki pamazām atkopjas. Nesēn biju Bulgārijā un Ungārijā. Mēs tikai mazlietiņ atpaliekam no Ungārijas un noteikti esam priekšā Bulgārijai. Tas ir iepriecinoši. Ar stingru pārliecību varu teikt, ka mums ir visas iespējas apsteigt arī vienu otru spēcīgāko Eiropas valsti.

— Ko jūs teiksiet tiem lauku ļaudīm, kuri uz Eiropas Savienību lūkojas skeptiski?

— Mēs nevaram aklā pieņemt Eiropas Savienību kā pilnīgi izlemtu jautājumu. Eiropa mums dod iespējas, mūsu uzdevums ir šīs iespējas izmantot. Tā ir gan Latvijas lauku iedzīvotāju, gan visas valsts atbildība, arī mana atbildība, lai mēs varētu saņemt un pilnībā izmantot Eiropas sniegtu finansiālo palīdzību.

Eiropa Latvijai ir iespēja atgriezties to valstu vidū, no kuras 1940. gadā mēs tikām izrauti.

LAUKSAIMNIEKIEM

Seminārs trušu audzētājiem

Visi trušu audzētāji **24. aprīlī pulksten 11.00** tiek aicināti uz semināru, kas notiks Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja telpās Raiņa bulvārī 21a. Par jaunumiem trušu audzēšanā un atražošanā stāstīs nozares vadošie speciālisti no truškopju biedrības «Trusis un citi».

Govju enzootiskā leikoze, tās izmeklējumus un apkarošana Preiļu rajonā

Leikoze ir hroniska infekcijas slimība, ko ierosina vīruss, kas raksturojas ar jaunveidojumiem iekšējos orgānos, kam pamatā ir patoloģisku šūnu progresējoša vairošanās.

Uzņēmīgi ir dažādu šķirņu liellopi. Citu dzīvnieku inficēšanās var notikt pēc inficēta dzīvnieka asiņu vai limfocītu saturoša materiāla (piemēram — siekalas, deguna ekskreti) parenterālas ievadīšanas vai nokļūšanas uz gļotādām, kā arī dzerot pienu.

Inficēšanai nepieciešamo limfocītu/asiņu daudzums atkarīgs no leikozes attīstības fāzes inficētajam dzīvniekam un uzņēmīgā dzīvnieka gļotādu stāvokļa. Lai inficētos, pietiek organismā nokļūt pavisam niecīgam asiņu daudzumam.

Dabiskos apstākļos inficēšanās biežāk notiek pēc 1,5 gadu vecuma. Ganāmpulkos, kur ir inficēti dzīvnieki, slimība ātri izplatās. Ir novērots, ka inficētā ganāmpulkā ievietots dzīvnieks inficējas 3-4 mēnešu laikā. Slimām govīm 4-8% gadījumos dzimst inficēti teļi. Leikozes vīrusu var pārnest ar ķirurģiskajiem atragošanas un tetovēšanas instrumentiem, injekciju adatām, rektālās izmeklēšanas cimdām, ja tie netiek nomaiņoti. Eksperimentāli pierādīts, ka infekciju var pārnest asinsūccēji kukaiņi, jo sevišķi zirgu dunduri.

Lai konstatētu ar leikozi slimus dzīvniekus, veic laboratoriskos izmeklējumus.

No 2002. gada Latgales reģio-

nālās veterinārās laboratorijas Preiļu filiālē notiek liellopu asins paraugu savākšana, reģistrēšana un sagatavošana tālākai transportēšanai uz Latgales reģionālo veterinārās laboratoriju Rēzeknē, kur notiek paraugu izmeklēšana no septiņiem rajoniem t.sk. Balvu, Daugavpils, Krāslavas, Ludzas, Madonas, Preiļu un Rēzeknes rajona. Līdz paraugu transportēšanai tie glabājas Preiļu laboratorijā.

Paraugu transportēšana notiek divas reizes nedēļā — otrdienās un ceturtdienās, kad ar Valsts veterinārmedicīnas diagnostikas centra specializētu autotransportu tos aizved uz laboratoriju Rēzeknē. Paraugu reģistrēšana un testēšana ilgst 2-5 dienas atkarībā no reģiona liellopu inficētības. Tiklīdz tiek konstatēts kāds slimis dzīvnieks, tad visai izmekļamai grupai notiek papildus testēšana.

Sogad jau ir veikti 4649 asins paraugu izmeklējumi uz leikozi no 1299 saimniecībām un konstatēti 9 jauni skarti punkti. Jāpiezīmē, ka Latgales reģionā ir salīdzinoši augsts inficēto liellopu skaits. Tikai vienā **Preiļu rajonā pagājušajā gadā tika konstatēti 72 slimie dzīvnieki.** Protams, ja salīdzinām situāciju, kāda bija pirms 5-10 gadiem, tad pašreiz tā ir krietni labāka.

Leikozes apkarošana

Ja tiek iegūts pozitīvs rezultāts pēc diagnozes noteikšanas — saimniecību (novietni) uzskata par slimības skartu un uzliek ierobežojumus. Slimības apkarošanu veic, vadoties pēc LR Pārtikas un

Veterinārās dienesta izstrādātās instrukcijas. Pozitīvos (slimos ar leikozi) dzīvniekus nekavējoši izolē no veselajiem un izvērtē gaļā, nokaujot kautuvē. Pienu no slimajiem dzīvniekiem var izmantot saimniecībā uz vietas pēc termiskas apstrādes, izbarot nobarojumiem dzīvniekiem. Uzskata, ka vīruss iet bojā 76° C temperatūrā 20 sekunžu laikā. Ganību periodā slimie dzīvnieki nedrīkst atrasties ganībās. Ganības veseli dzīvnieku ganīšanai drīkst izmantot pēc 2 nedēļām, pēc slimā dzīvnieka izolēšanas. Atļauju piena realizācijai, kas iegūts no slimības skarta ganāmpulka veselajiem dzīvniekiem, aprūpējošais veterinārārsts izsniegs pēc slimā dzīvnieka izvērtēšanas gaļā un atkārtotas ganāmpulka izmeklēšanas uz leikozi, ja tiks iegūts visiem saimniecībā esošiem liellopiem negatīvs rezultāts — uz 3 mēnešiem.

Visiem liellopiem no sešu mēnešu vecuma skartajā ganāmpulkā ik pēc trim mēnešiem jāizmeklē asinis uz leikozi. Iegūstot divreiz pēc kārtas negatīvus rezultātus un, ja veikta noslēguma dezinfekcija, atcel ierobežojumus, bet pēc sešiem mēnešiem izdara kontrolizmeklējumus uz leikozi. Iegūstot negatīvus rezultātus, turpmāk ganāmpulku pārbauda parastajā kārtībā vienu reizi gadā.

Ja ganāmpulka ataudzēšanai izmanto teļus, kas iegūti no slimām mātēm, tad pēc piedzimšanas tie nekavējoties jāizolē atsevišķā grupā un 10 dienas jābaro ar mātes pienu. Pēc tam to ēdināšanā izmanto pasterizētu vai vārītu pi-

nu/vājpienu, tur izolēti no pārējiem dzīvniekiem un pēc sešiem mēnešiem izmeklē uz leikozi. Ja izmeklējumu rezultāts ir pozitīvs — dzīvniekus likvidē, pārējos pārbauda atkārtoti pēc trim mēnešiem.

Daudzu gadu pieredze liecina, ka, ja ātrāk tiks likvidēts (nokauts) slimis dzīvnieks, jo mazāk tiks inficēti pārējie ganāmpulka dzīvnieki un ātrāk varēs atveseļot ganāmpulku, jo leikozi izārstēt nevar. Dažādi mīti par to, ka, lietojot tautas medicīnas līdzekļus, var izārstēt slimās govīs, nav apstiprinājušies.

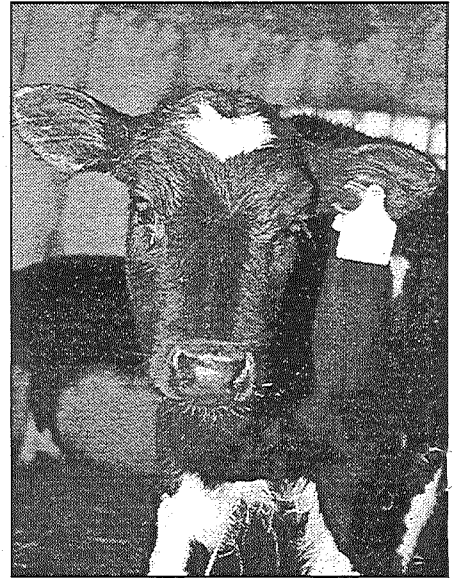
Lai neradītu sev liekas problēmas, ļoti svarīgi, pērkot dzīvniekus turēšanai, prasīt no dzīvnieka īpašnieka dzīvnieka pārvešanas deklarāciju, kurā tiek atspoguļots dzīvnieka veselības stāvoklis un laboratorisko izmeklējumu rezultāti, un liellopu pasi.

Pamatojoties uz LR Pārtikas un veterinārās dienesta Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības 2003. gada rīcības plānu, no govju enzootiskās leikozes brīvās saimniecības liellopu slimības izmeklēšanas noteikumi ir šādi.

Uz leikozi jāizmeklē

✓ Izmeklējumi telēm no 12 mēnešu vecuma: vienu reizi gadā asinis visiem ganāmpulka dzīvniekiem 100 %;

✓ Izmeklējumi govīm un vaislas buļļiem: vienu reizi gadā asins paraugu 100 % vai divas reizes gadā 100 % piena kopparaugi,

kuros vienādā daudzumā apvienoti govju piena paraugi.

Saimniecības, kas realizē nepasterizētu pienu patērētājiem:

✓ Izmeklējumi telēm no 12 mēnešu vecuma: vienu reizi gadā 100%;

✓ Izmeklējumi govīm un vaislas buļļiem: asinis divas reizes gadā 100 %, vai četras reizes gadā 100 % piena kopparaugu.

Visus neskaidros jautājumus, kas rodas sakarā ar leikozes izmeklējumiem, var noskaidrot, zvanot uz Latgales reģionālās veterinārās laboratorijas Preiļu filiāli Preiļos, Daugavpils ielā 57, telefons 5321784.

A.Dzerkale,
Latgales reģionālās veterinārās laboratorijas vadītāja

J.Daukste,
Preiļu filiāles vadītāja

Laiks domāt par kartupeļu stādīšanu

Driz būs jāstāda kartupeļi, bet pagrabā to pavisam maz. Ko darīt?

Izmantojot Latvijas preses materiālus, esam sagatavojuši atbildi uz kāda mūsu lasītāja jautājumu par sēklinieku dalīšanu.

Ja kartupeļu sēklai ir par maz, un arī tad, ja kartupeļu bumbuļi ir pārāk lieli, tos var dalīt vairākās daļās.

Sēkliniekus ieteicams griezt gareniski. Tad acu daudzums būs vienmērīgi sadalīts abās kartupeļa pusītēs. Šķērsām bumbuļus var griezt tādā gadījumā, ja apakšpusē izmanto ēšanai vai lopbarībai.

Apakšdaļa ir mazāk ražīga, ar mazāku skaitu acu. Izņēmuma gadījumos, ja ir liels sēklas deficīts, bumbuļi var sadalīt tik daļās, cik tajā ir acu. Kartupeļi jāpagriež laikus — nedēļu vai divas pirms stādīšanas, lai griezumam vieta pārklātos ar plānu sausu kārtiņu.

Ja ir izvēles iespējas, tad sēklai nevajadzētu izmantot sīkos kartu-

pelīšus — tie parasti nāk no mazražīgiem ceriem. Vislabākie ir 60-90 gramus smagi kartupeļi.

Mazdārzīņu īpašniekiem nevajadzētu kartupeļus stādīt visu laiku vienā un tajā pašā vietā. Ir jāizvēlas kāds lauciņš citā vietā, bet otrreiz tur var stādīt tikai pēc trim četriem gadiem.

Zinātnes atklājumu laikmetā nedrīkst noliegt arī senos tautas ticējumus un vērtējumus. Piemēram, lai kartupeļi labi padotos, tie jāstāda ābeļu ziedēšanas laikā, it īpaši tad, ja pie debesīm ir gubu mākoņi. Ja attiecībā uz mākoņiem vēl var strīdēties, tad ābeļu ziedēšanas laikā zeme patiešām ir sasīlusi tiktāl, ka kartupeļiem ir vislabākā diķšanas un augšanas temperatūra.

Atrologi atzīst, ka kartupeļi jāstāda laikā starp jaunu un pilnu mēnesi. Un vēl — pārtikai jāstāda nedaudz dienu pēc pilna mēness, bet sēklai — mazliet pirms jauna mēness iestāšanās.

L.Kirillova

Iepazīstinās ar jaunumiem augkopībā

25. aprīlī pulksten 11.00 Galēnu pagastā zemnieki tiek aicināti uz semināru augkopībā. Semināra galvenā tēma būs «Smidzinātāji, un to regulēšanas iespējas».

Uzmanību!

1. maijs ir pēdējā diena SAPARD programmas apakšprogrammas 1.2. «Lauksaimniecības zemju apmežošana» projektu iesniegšanai atbalsta saņemšanai. Nenokavējiet!

SPECIĀLISTA PADOMS

Sargāsīm laukus no sprakšķiem

Sprakšķi ir vaboles, kuras dēj olas augsnes virskārtā, pie augu stumbriem, sevišķi vārpatainos laukos. Augus bojā 15-25 milimetrus gari kāpuri (drāpstārpi). Tie ir tievi, cieti, dzeltenīgi brūnganā krāsā un to attīstība ilgst līdz pieciem gadiem.

Kāpuri ir kaitīgi, augsnei tie uzturas 10 centimetru dziļumā. Sprakšķu attīstībai vēlams ir mitrums un skāba augsne. Kāpuri apgrauz dēstu saknes, izalo bumbuļus, sīpolus, gumus, sakņņus. Vēlāk bojājumu vietās var atīstīties dažādas puves.

Sprakšķus var ierobežot

■ Sprakšķus var ierobežot ar dziļu augsnes pārrakšanu, pārrakšanu (šķīvošanu).

■ Augsnē iestrādā pelnus vai kaļķus, iznīcina nezāles, īpaši — vārpātu.

■ Drāpstārpus iznīcina arī dabīgie ienaidnieki — putni un kurmj. Kurmji ļoti labprāt mēlojas ar drāpstārpiem, tāpēc droši vien būsiet ievērojuši, ka vārpatainos laukos un plāvās ir daudz kurmju rakumu.

■ 10-15 centimetru dziļumā var uzlikt ēsmas. Zemē ierok kartupeļu vai dārzeņu mizas, sagraizītas dārzeņus vai mērcētus kukurūzas, kviešu graudus. Ik pēc trim piecām dienām tos atrok, drāpstārpus savāc, bet ēsmu liek atpakaļ. Tā rīkojas vairākas reizes. Tiesa, šāds paņēmieni noder tikai nelielās platībās — lecekīs un siltumnīcās.

■ Stipri invadētos laukos nesēj un nestāda jūtīgās kultūras, labāk iesēt tauriņzīzi.

■ Atsevišķām kultūrām ar noteiktu lietošanas devu var izman-

tot mēslojumu «Perlka». Šis līdzeklis ierobežo nezāļu digšanu, samazina drāpstārpu un kaillgliemežu daudzumu, samazina augsnes infekciju. Lieto vismaz desmit dienas pirms sēklu izsējas vai dēstu izstādīšanas. Šo mēslojumu nevar lietot kopā ar papildmēslojumu (obligāti iepazīstieties ar lietošanas noteikumiem!).

■ Tiek piedāvāts arī sistēmas insekticīds «Actara», kurš iedarbības uz augsni dzīvojošajiem kaitēkļiem un to kāpuriem. Apļaujot augsni, uz 100 lineārajiem metriem nepieciešami astoņi grammi preparāta uz četriem litriem ūdens.

A.Trūpa,
VAAD Latgales reģionālās nodaļas augu aizsardzības un karantīnas Viļānu prognožu daļas vecākā speciāliste

IZGLĪTĪBA

Projekts somu un latviešu skolēnu draudzībai

Preiļu Valsts ģimnāzija (PVĢ) sadarbībā ar Laukaa vidusskolu Somijā īsteno kopīgu projektu, kam finansiālais atbalsts gūts no Eiropas Savienības programmām.

Projekts saistīts ar Eiropas minoritāšu kultūru etniskajiem aspektiem, un tā ietvaros īsi pirms Lieldienām PVĢ uzturējās Laukaa vidusskolas 19 skolēnu grupa kopā ar diviem pedagogiem. Somu jaunieši dzīvoja ģimnāzijas audzēkņu ģimenēs. Preiļos viņi pavadīja nedaudz ilgāk par nedēļu, šajā laikā iepazīstoties ar latviešu tradīcijām un ģimeņu ierāšām, apģūstot arī Latvijas vēsturi, latviešu valodu, kultūras vēsturi, mūziku, dejas, darbojoties mākslas darbnīcās un pēc iespējas daudzpusīgāk iepazīstot valsts kultūru. Mācījās spēlēt vijoli, akordeonu, kokli un stabulīti, iemācījās latgaļu dziesmas, apgleznoja glāzes, veidoja zrebumus sveicēs, zīmēja portretus, sarīkoja modes skati, salīdzināja pa laika posmiem Somijas un Latvijas vēsturi, rīkoja diskusijas par Eiropas Savienību, devās ekskursijā pa Latgali, sportoja, izklaidējās skolas diskotēkā.

PVĢ ir šī projekta koordinējošā skola, tāpēc pirms somu skolēnu uzņemšanas notika ļoti rūpīgs sagatavošanas darbs. Ģimnāzijas direktors Jānis Eglītis devās vizītē uz Somijas galvaspilsētu Helsinkiem, uz kuriem bija uzaicināti projekta partneri, lai detalizēti pārrunātu konkrēto projekta saturu un laika grafiku un citas lietas, kas saistītas ar skolēnu apmaiņas procesu. Maijā sākumā uz Laukaa vidusskolu dosies PVĢ skolēnu grupa, kas uzturēsies sadraudzības partneru ģimenēs.

● Somu un latviešu jauniešu kopīgā draudzības piramīda noslēguma sarīkojumā, kurā abu skolu skolēni demonstrēja, ko ir uzzinājuši par otras valsts kultūru.

Somu skolēnu ciemošanās PVĢ beidzās ar kopīgu draudzības sarīkojumu, kurā jaunieši rādīja, ko Preiļos pavadītajā laikā iemācījušies. Vairāki no viņiem labprāt atbildēja arī uz «Novadnieka» žurnālistu jautājumiem. Piemēram, Hanna Leena Lepisto stāstīja, ka tagad prot pateikt dažas frāzes latviešu valodā, kā arī dejojot tautas dejas. Hanna, kā arī Silja Makelia izteicās, ka pirms braukšanas uz Latviju par to nebija nekāda priekšstata, un viss ieraudzītais bija kā liels pārsteigums. Taču īpašu atšķirību starp abām zemēm viņas nesaskata. Patikusi uzņemšana ģimenēs, garšojuši ēdieni. Arī jaunieši Janne Saarikko, Juho Lumia un Matti Ranta piekrita meiteņu teiktajam, viņiem šeit ļoti patīcis. Zēni pastāstīja par savām ģimenēm, kā arī par saviem nākotnes nodomiem. Janne vēlas būt pilots, Mati nodarbosies biznesa jomā, bet Juho sapņo par tālbraucēja profesiju.

Skolotāja Maaria Manner, kas pasniedz mūziku, teica,

● Skolotāja Maaria Manner un viņas kolēģis Kari Perala no Laukaa vidusskolas Somijā, ciemojoties Preiļu Valsts ģimnāzijā, teica, ka drīz visi dzīvosim kopā Eiropas Savienībā un tāpēc ir noderīgi jau tagad vienam otru labi iepazīt. Foto: M.Rukosujevs

ka ļoti labprāt iesaistījusies šajā projektā, jo ir skaisti iepazīties ar citu valstu kultūrām. Savukārt vēstures skolotājam Kari Perala zināšanas par Latviju ir plašas, jo šeit pēdējo divpadsmit gadu laikā viņš bijis vismaz divdesmit reizes, bez tam skolā bieži ciemojas latviešu jaunie, kas studē Somijā un daudz stāsta par savu valsti. Tāpēc

gan skolēni, gan skolotāji pirms brauciena uz Latviju ir bijuši pietiekami sagatavoti un šurp devušies bez liekiem uztraukumiem. Abi pedagogi atzina, ka viņiem šeit ļoti patīcis un bērniem bijusi lieliska iespēja salīdzināt abu valstu kultūras atšķirības.

Tuvākajā laikā uz Somiju dosies Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņi un pedagogi.

Livāņu pārstāve uzvar oratoru sacensībās angļu valodā

ZANE KARPENKO no Livāņu ģimnāzijas kļuva par 2003. gada Latvijas Publiskās runas sacensību čempioni. Latvijas Publiskās runas sacensības angļu valodā ik gadu organizē Latvijas angļiski runājošo apvienība (*English Speaking-Union - Latvia, ESU Latvia*). Zane uzstājās ar runu «Is There Another Way Out?». Otro vietu ieguva Daugavpils pārstāve, bet trešo – students no Rīgas.

Kopumā sacensībās iesaistījās 33 Latvijas vidusskolas un 2 augstskolas ar 53 dalībniekiem. No Latgales reģiona sacensībās piedalījās deviņu vidusskolu audzēkņi. Sacensības notika divos atlasos posmos. Reģionālajos Vidzemes, Kurzemes, Latgales un Rīgas pusfinālos tika izvirzīti 19 labākie oratori, kas sacentās Nacionālajā operā.

Sacensību dalībnieku uzdevums bija uzstāties ar aptuveni piecu minūšu ilgu runu, kas atbilst tēmai «Local Value, Global Worth». Runas nosaukumu un tematiku dalībnieki izvēlas paši. Pēc runas tiek uzdoti jautājumi. Nacionālajā finālā oratoru vērtēšanu veica tiesneši, kam angļu valoda ir dzimtā valoda. Fināla noslēgumā piedalījās Lielbritānijas misijas vadītāja vietnieks Latvijā Deivids Masgreivs, apbalvojot uzvarētājus Lielbritānijas vēstnieka vārdā.

Sacensību pirmās vietas ieguvējai Zanei Karpenko tiks uzticēts pārstāvēt Latviju, cīnoties Publiskās runas sacensībās starptautiskajā finālā, kas maijā notiks Londonā un kas pulcinās uzvarētājus no vairāk nekā 30 valstīm.

Projekts «Spring Day in Europe» Jaunsilvas pamatskolā

Jaunsilvas pamatskolā turpinās līdzdalība starptautiskajā projektā «Pavasara diena Eiropā». Šī pasākuma galvenā tematika ir Eiropas nākotne, un to organizē Eiropas Komisija. Projekta moto ir «Liksīm dzirdēt savu balsi!».

Kā pastāstīja projekta koordinatore Ineta Bivbāne, projekts tika īstenots skolā un internetā. Skolēniem bija iespēja piedalīties dažādos pasākumos. Februārī notika tradicionālā «Popiela», kuras dalībnieki «pārstāvēja» dažādas Eiropas valstis, un bija veltīta mīlestībai.

Skolēni piedalījās domrakstu un zīmējumu konkursos par ES tēmu, bet vecāki aktīvi iesaistījās aptaujā «par» un «pret» iestāšanos ES.

8.-9. klašu komanda ar internetu starpniecību piedalījās starptautiskajās viktorinās. 7. martā bija jāatbild uz 32 valstu sagatavotajiem jautājumiem par dažādām tēmām, 10. martā – par ES vēsturi, politiku un citiem jautājumiem. Skolēni parādīja labas zināšanas abās viktorinās. Projektā iesaistīto Eiropas skolu kopējā dienā – 21. martā – skolā notika erudītu sacensības. 1.-4. klašu komandas atbildēja uz dažādiem jautājumiem par Latviju, bet 5.-8. klašu skolēni par ES valstīm. Konkurence bija ļoti sīva, taču ieguvēji – visi. Jaunāko skolēnu grupā pirmo vietu izcīnīja Jānis Trabša, Marta Markote, Armita Grudinska, Kristīne Veigure, bet no vecākajām klasēm labākās zināšanas parādīja Kārlis Malcenieks, Jānis Broņka, Agnese Veigure, Aivis Markots. Kā viserudītākie spēlētāji tika nominēti Krišjānis Jurāns no 4. un Kārlis Švirks no 8. klases.

Dalībnieki un uzvarētāji saņēma sponsoru balvas. Projekta dalībnieki īpašu paldies teica skolotājai Sarmītei Ancānei par palīdzību tulkošanā, jo visi projekta materiāli bija angļu vai franču valodā.

Tīņu konkursā – galvenais tituls trim meitenēm

Ar negaidītu iznākumu – trim piešķirtiem tituliem «Mīs Tīne 2003» beidzās Livāņu bērnu un jauniešu centra (LBJC) organizētais konkurss «Tinis 2003». Šo nosaukumu ieguva Kristīne Karpīneca no Rožupes pamatskolas, Maija Vanaga no Livāņu ģimnāzijas un Viktorija Kaļinova no Livāņu 2. vidusskolas. Kā «Novadniekam» atzina LBJC metodiķe Aija Grugule, uz konkursu ieradās tik labi sagatavotas meitenes, ka nevienai no trim galvenajām pretendētēm uz titulu «Mīs Tīne» nevarēja dot priekšroku ne par puspunktu. Tāpēc notika konkursa

vēsturē nebijis gadījums, un galveno titulu žūrija piešķīra trijām dalībniecēm. Maija Vanaga kļuva arī par nosaukuma «Mīs Simpātija 2003» īpašnieci.

Savukārt starp zēniem konkurence nebija tik sīva. Par «Misteru Tīni 2003» kļuva Edvards Lazdāns no Livāņu ģimnāzijas. Viņam piešķirts arī tituls «Misters Simpātija 2003».

Tīņu demonstrēja savas prasmes, talantus, asprātību un atjautību, sacentās nepieradinātā modē, mēmajā kino un citos konkursos. Viņu sniegumu vērtēja pieaugušu un jauniešu žūrija. Tituls «Vice Mīs Tīne 2003»

piešķirts Klīntai Vanagai no Livāņu ģimnāzijas, bet «Vice Misters Tīnis 2003» Jānim Mežākam no Livāņu ģimnāzijas. Nosaukumu «Mīs Foto 2003» ieguva Olga Radionova no Livāņu 2. vidusskolas, bet par «Misteru Foto 2003» atzīts Ēriks Bogdanovs no Livāņu ģimnāzijas.

Konkursā pavisam piedalījās 12 Livāņu novada pusaudži. Bija daudz sponsoru, bez tam lielu darbu, sagatavojot tīņus konkursam, ieguldīja vecāki un skolotāji. Uzvarētāji Livāņu novada konkursā piedalīsies Latgales reģiona konkursā «Tinis 2003».

● Konkursa «Tinis 2003» dalībnieki bija talantīgi, jauki un atraktīvi un žūrijai krietni vien samulsināja prātus. Tomēr katram no konkursantiem tika kāda no nominācijām. Foto: J.Magdalenoks

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

6. TURPINĀM REIZI MĒNESĪ APMEKLĒT INVALIDUS VIŅU DZĪVESVIETĀ RUDZĀTU PAGASTĀ

Rudzātu pagastā dzīvo pieci pirmās grupas, 30 otrās un 11 trešās grupas invalīdi. Seši no viņiem ir invalīdi kopš dzimšanas. Invalīdu skaitā ir arī četri bērni.

Pagasta padome mājas aprūpi nodrošina sešiem iedzīvotājiem. Šoreiz «Novadnieka» žurnālisti tikās ar vairākiem gados jauniem invalīdiem. Apbrīnas vērtā ir viņu tuvīnieku lielā pašuzturēšanās, savu enerģiju, mīlestību un rūpes dienu un nakti veltot nērstējamo cilvēku labajai nodrošināšanā, smaga ir šī mīlestības nasta.

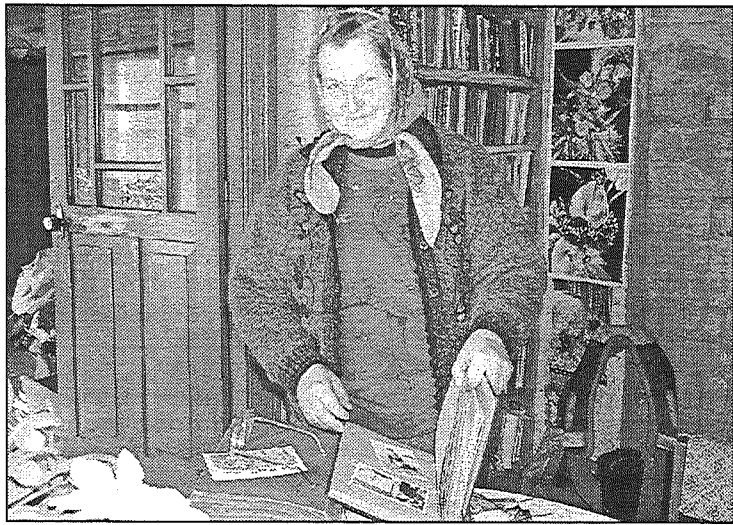
No sava bērna neatteicās

Pie Vārpsaliešu mājām savā nodabā pastaiģājas stārķis, pagaidām vēl sagumis un neatguvis tālajā ceļa izšķīstos spēkus. Arī maltītes iespējas trūcīgas, jo aprīļa aukstumā dzīvā radība nesteidzas pamest siltās aliņas un izlīst stārķim pa ķērienam. Bet vismaz mītne viņam droša, stingri turas uz kūts čukura par spīti negantajam vējam, kas ar pamatīgām brāzmām todien no visām pusēm uzbruka mājām un pagalma kokiem.

Netālajā plavīnā esošajām aitām kažoki visai biezi, un vējš tām neskadē. Saimniece VALENTĪNA VĀRPSALIETE stāsta, ka aitām veselīga tāda pavasara pastaiga, kaut arī zaļa zālīte ešanai vēl nav atrodama. Bet istabā pie katra spēcīgāka vēja pūtiena lielā loga rāmīs sāk drebināties, un sašūpojas aizkari. Siltumu ne visai labi glabā arī grīdas, starp kuru dēļiem prāvas šķirbas, kā arī griesti, kurus nosedzošais papīrs visai nodilis. Ar iedzīvi šajās mājās trūcīgi. Bet ir klājies vēl smagāk. Saimniece rāda kādas būdiņas fotogrāfiju. Tā izskatījusies viņu māja pašā sākumā, kad ģimene pirms daudziem gadiem apmetusies Rudzātu sovhozā. Saimniece bija visai kupla, astoņi bērni audzināmi, ēdināmi, skolā laižami. Tagad visi izklīduši plašajā pasaulē. Vecākais dēls iekārtojies uz dzīvi ASV. Tur dzīvo arī citi tuvi radi. Valentīnas vīrs Jāņa vecāki, brāļi un māsas bija «tajā pusē», tāpēc uz šiem cilvēkiem padomju laikā skatījās kā uz neuzticamiem. Tādēļ arī tā dzīvošana – būdā. Bet tagad ir klāt vecums. Saimniekam aiz muguras jau astoņdesmit gadi, saimniecei arī nav tālu līdz tiem. Kur nu vairs ar mājas remontu, ar jauniem griestiem, grīdām vai sienām. Dēliem un meitām savas ģimenes, savi bērni ar savām vajadzībām.

Vārpsaliešu saimniece pārceļ vienu albumu pēc otra. Tē fotogrāfijas ar kāzām un kristībām, ar izlaidumiem, te arī aizokeāna radu baltās un nebalts dienas iemūžinātas bildēs. Bet tādu, kurā tuvplānā būtu redzams dēls VISVALDIS, viņa tā arī neatrod. Vai tad gadi aizskrējuši tā, ka vecāki nebūtu ne reizes kopā ar dēlu no fotografējušies? Tomēr kopīgajās radu bildēs vietām Visvaldis pamānāms. No maliņas, aizmugurē, kautrīgs. Tāds viņš arī šodien. Ne lūdzams nav piedabūjams iznākt no blakus istabas. Ienākt pie viņa neriskējam. Var samulst un vispār iziet pagalmā. Tāpēc Visvaldi iepazīstam tikai no viņa mātes stāstītā.

Trīsdesmitgadīgajam puisim noteikta otrās grupas invaliditāte, nav stabila kustību koordinācija. Visvaldis savai mātei septītais bērns. Viena no māsām astoņpadsmit gadu vecumā bija jau mirusi

● Nav bijis viegls Valentīnas Vārpsalietes mūžs, bet tāpat jau dzīvē krājušās arī priecīgākas dienas, kuras gribējies iemūžināt fotogrāfijās.

pirms viņa dzimšanas. Meitenei savairojās baltie asinšķermenīši. Mācījās 11. klasē. Ziemā saslima, bet jūnijā jau aizgāja mūžībā. Dēls piedzimis ar tā saukto «vilka rīkli» un «zaļa lūpu», ar vājām cerībām izdzīvot. Veiktas operācijas sejas koriģēšanā, bet ar pārejo – ar kustību traucējumiem – nekā nav bijis darāms. Staigāšana sanāk kā cilvēkam reibumā, raksturo māte. Tajos gados vēl nav bijušas pieejamas tādas procedūras, ārstnieciskās vingrošanas un masāžas, kādas jaundzimušo veselības uzlabošanai ir saņemamas tagad. Visvaldim regulāri divas reizes gadā jāodas uz Rīgu, uz stomatoloģijas institūtu, kurā viņš ir uzskaitē. Tē viņam uzraksta receptes medikamentiem, kas jālieto.

Skolā viņš negāja. Mācījās mājās. Viņu apmeklēja skolotāja no palīgskolas, bet kaut ko jau viņš iemācījās. Visvaldis lēnītēm visu var izlasīt pats. Izlasa, kas kalendārā, un man izstāsta, priecējas māte. Izstāsta, ko redzējis vai dzirdējis radio un televīzijā. Runānot latviešu literārajā valodā, kā notikušas skolas mācības, kā runāts ar ārstiem. Latgaliski nesaprotot.

Valentīna, tāpat kā viņas vienaudzē, strādājusi lauku brigādē, teļu fermā. Līdzīgs darbs mūžs bija arī vīram. Viņam iznāca saskarsme ar ķīmikālīgām, nācās kodināt graudus, un, kā atzina mediķi, tas arī bija par iemeslu dēla kroplībai.

Visvaldim piešķirta pensija – 35 lati. Invalīdiem kopš bērības pensijas ir ļoti mazas, tās nepietiek pat iztikšanai, nerunājot par kvalitatīviem medicīniskiem pakalpojumiem, sanatorijām, aprūpi, iespējām kontaktēties ar sabiedrību.

Grūti? Bet kur tu liksi savu bērnu, ar šādu jautājumu Valentīna atbild visiem, kas viņu vēlas pašlēt. Nekam neatdosi. Pēc piedzimšanas mediķi piedāvājuši atteikties no mazā invalīda, atstāt valsts aprūpē. Nē, tas ir mans bērns, un

no sava bērna neatteikšos, Valentīna stāsta par savu lēmumu, ko paziņojusi ārstiem. Un nekad to neesot nožēlojusi. Man būtu daudz smagāk visu laiku domāt, kur ir mans bērns, kas ar viņu noticis, ko viņš dara, nekā kopt viņu. Lai viņš ir kāds, bet viņš ir kopā ar mani, Valentīnai, runājot šos vārdus, balsī jūtamas asaras. Grūti ir bijuši šie trīsdesmit gadi. Gan fiziskā ziņā, gan arī tāpēc, ka ar slimo uzturams specifisks kontakts. Asāku vai skarbāku vārdu nepateikt, jārunā maigi un mierīgi, lai vai kāda situācija. Pretējā gadījumā pūsis satraucas, ar viņu grūti kontaktēties. Bet Valentīna nežēlojas ne ar vienu vārdu.

Ģimene audzē lopīņus, ir govys, aitas, zirgs. Apkopšanas darbos iesaistās arī dēls atbilstoši saviem spēkiem. Bet mājas remontēšanai vajadzīgs cits prāts un spēks. Zemes gabals arī liels – 56 hektāri, bet tās oficiālie mērīšanas un reģistrēšanas darbi ritējuši lēni. Dokumentu kārtošana, meklējot arhīvos, kā arī ņemot vērā, ka daļa no mantiniekiem dzīvo ārzemēs, visai gausa.

Interesanti veidojušies dzīves ceļi Vārpsaliešu dzimtas piederīgajiem. Valentīnas vīrs Jāņa vecāki Otrā pasaules kara laikā kopā ar pieciem bērniem devās emigrācijā. Jānis un vēl viens brālis palika «šai pusē». Tuvīnieki pēc atšķirtības gadiem pirmo reizi satikās 1974. gadā. Bet ceļš līdz Amerikas kontinentam ir pārāk tāls, dārgas ceļojuma izmaksas, lai brāļi un māsas viens pie otra ciemos, kad vien ienāk prātā.

Valentīna jau sagādājusi sēklas, gaidot pavasari. Viņai viegla roka uz stādīšanu. Izvēlotajā un pieticīgajā istabā puķes aug griezdamās. Abi kuplie mājas svētbūtas krūmi pat pacentušies uzzielināt savus vienkāršos ziedus. Mazie, apsarkušie ziedu biķerīši puķu podā rāda, ka mājas svētbūtai te patīk, lai vai kā ietu pa dzīvi.

Cīņa divdesmit piecu gadu garumā

Nīcgaļu māju saimniece VALENTĪNA ZAĶE stāsta, ka vienmēr «Novadniekā» izlasījusi lappuses, kurās rakstīts par to, kā klājas invalīdiem citos pagastos. Nēkad neesot iedomājusies, ka žurnālisti varētu ierasties arī viņas mājās. Bet tā nu ir iznācis, jo, apspriežoties ar Rudzātu pagasta sociālo darbinieci Rutu Kliņķi, pie kura no invalīdiem aizbraukt, jaunās sievietes SARMĪTES ZAĶES liktenis likās pārāk traģisks un dzīves uzlīkās ciešanas viņai, kā arī viņas kopējai – mātei Valentīnai – pārāk smagas, lai neieiegtos šajās mājās.

Sarmīte līdz invalīdu ratiņiem novedusi multiplā skleroze, divainā slimība, kas piemēklē baltās rases, un pārsvarā – ziemeļvalstīs dzīvojošos cilvēkus. Pirmā invaliditātes grupa piešķirta uz mūžu. Astoņus pēdējos gadus Sarmīte piesaistīta savam krēslam un ratiņiem, pastāvīgi nevar pārvietoties. Bet pirmās slimības pazīmes parādījās 12 gadu vecumā. Diemžēl sākumā noteikta cita diagnoze, daakti uzskatījuši, ka meitenei ir ērcu encefalīts. Tomēr Sarmīte joprojām spēja apmeklēt skolu, pat absolvēja vidusskolu. Atzīmes bija labas. Uz skolu vecāki viņu veda zirga pajūgā, pa laikiem arī iekārtoja internātā.

Negribējām padoties, neticējām, ka slimība pievarēs, bijām pilni apņēmības cīnīties, uzvarēt ar savu enerģiju, atceras māte, kurai meitas slimība ir neapņemstami sāpīgs pārdzīvojums. Valentīna strādāja par iecirkņa priekšnieci. Sarmīte pēc vidusskolas absolvēšanas gāja viņai palīgā. Meitenes darbs noderēja visur, kaut vai, piemēram, sēžot uz lauka un uzskaitot kartupeļu maisus. Kā ļoti smagu triecienu māte un meita, kā arī pārējā ģimene pārdzīvoja to laiku, kad kļuva skaidrs, ka no invaliditātes noteikšanas tomēr neizvairīties.

Valentīna uzaudzinājusi deviņus savus bērnus un desmito audzūdēlu. Viņai tagad ir 25 mazbērni. Es pateicos Dievam, ka mums ir tik liela ģimene, viņa saka. Ja ir vajadzīga palīdzība, to vienmēr saņem no savējiem.

Sarmīte ir Valentīnas piektā meita. Īsto slimības cēloni joprojām neviens nav pateicis, un, droši vien, tas arī nav nosakāms.

Varbūt tās ir pirmās nepareizi pielietotās ārstēšanas sekas, domā Sarmītes māte. Kopš saslimšanas sākuma pagājuši jau divdesmit pieci gadi, un cits nekā nav atlicis, kā mācīties pacietīgi ar slimību sadzīvot. Zāļu, kas izārstētu šo slimību, nav, tomēr medikamenti ir jālieto. Sāpes slimniece nejut. Kājas ir nejutīgas. Viņa nevar pati nepiecelties, ne gultā apgriezties. Mātei vai kādam citam slimā iekreiz jāpacel, jāpārsēdina, jāaizved, jāģērbj, jāēdina, jāapmazgā un arī

● Sarmīte un Valentīna Zaķes kopā ar Rudzātu pagasta padomes sociālo darbinieci Rutu Kliņķi.

jātiek galā ar citām higiēnas vajadzībām. Daudz naudas jāiztērē autiņu un pamperu pirksšanai. Valentīna izlasījusi visu iespējamo literatūru par šo slimību, zina, ka ar laiku radīsies arī ešanas un rīšanas traucējumi. Slimā ir gulējusi slimnīcās Rīgā un Jēkabpilī, apmeklētas arī medicīnas slavenības. Diagnoze apstiprināta no jauna kopā ar padomu – mācīties ar šo slimību sadzīvot.

Sarmīte priecējas par māsu apciemojumiem. Māmuļa neapvainojas, ja kādai no viņām atbraukšana iznāk retāk. Viņa ir saprotoša, jo arī meitām, dēliem savas ģimenes, savas darba un mājas rūpes, viņu bērniem savas vajadzības. Jaunākais dēls Egils dzīvo netālu, Rudzātu pagastā. Pašam savi četri bērni audzināmi, nav arī pastāvīga darba. Tomēr viņš ir tas, kas māsu nes uz rokām, kad vajadzīgs nokļūt pie ārsta, — līdz mašīnai, no mašīnas. Dīvaini, ka, piemēram, Preiļu poliklinikā invalīds ar ratiņiem nemaz nevar iekļūt. Visur priekšā kāpnes, sarežģīta piebraukšana. Pat ja Sarmītei līdz mašīnai paņemti ratiņi, viņa pa poliklinikas durvīm jāieceļ ar visiem ratiem. Pagasta padome noteikusi Sarmītei mājas aprūpi. Maksa šajā pašvaldībā par šo pienākumu veiksni ir augsta, apmēram 20 latus.

Nemitīgi būt nomodā pie meitas, tas no Valentīnas prasa daudz spēka. Pienākusi diena, kad sirds to nav izturējusi, un viņa nonākusi slimnīcā. Bet arī tur nav pametis uztraukums, vai tikai ar meitas aprūpi viss ir kā nākas.

Ne tikai meitu, arī saimniecību nevar atstāt savā ziņā. Savs laiks vajadzīgs dārzā, lopu apkopšanai. Šajos darbos neatverams palīgs ir dzīvesbiedrs. Bet dvēselei gribas arī prieku, tāpēc Valentīna uzņēmusies gaišās rūpes par dzimtas salidojuma regulāru rīkošanu. Šovasar tāds notiks jau ceturto reizi. Valentīna rāda iepriekšējo salidojumu fotogrāfijas, kurās starp jauniem, smejošiem, skaisti tērptiem cilvēkiem tikpat smaidīga redzama arī Sarmīte. Slimniece priecējas arī par tām reizēm, kad viņa atceras bijušie klasesbiedri. Atmiņā saglabāties, kā visa klase salidojuma dienā atnāca viņu apciemot.

Mūža novakarē siltā pajumtē

Varot zupu vai mizojot kartupeļus, ANNA CAKULE vienmēr patur prātā, ka viņai jāpaēdina deviņus cilvēkus liela saime. Tieši tik daudz cilvēku patlaban dzīvo zem Cakulu mājas jumta. Četras paaudzes. Pati ar vīru Jāni. Meita Līga ar vīru un četriem bērniem. Un radu tantīte, sirma, apkopjama veciņa, kam nu jau pāri astoņdesmit gadi.

Pēc vīra nāves HELENAI KASSALEI citu tuvinieku nebija. Spēks arī bija aizgājis kopā ar jaunām dienām, kopā ar atmiņām par garajā mūžā darītajiem darbiem. To bijis tik daudz, ka prātā viss pat nav paturams. Grūti esmu dzīvojis, smagi strādājis, viņa atkārt, bet, lūgta pastāstīt tuvāk, atceras vien to, kā diendienā slauktas divpadsmit govīs, bet piens kilometriem tālu no ganībām pārnēsāts ar rokām. Neši ar spaini uz katra no āķiem pāri pleciem, bet viens vēl rokā, viņa stāsta.

Toties tagad sirmgalve sēž baltā gultā, siltā istabā, kurā kupli zaļo puķes. Ēdiens tiek pienests pie gultas. Ieest varu, un man arī gribas ēst. Ja jau līdz simtam jādzīvo, tad ēdiņu arī, spriež Helēna.

Pats mazākais mājas iedzīvotājs Jančuks, kuram vēl nav pienākušas pat pirmsskolas sagatavošanas gaitas, ļoti uzmana, lai vecvecmāmuļai nekā netrūktu.

Helēna pirms gada, kad vēl dzīvoja savās mājās, saslima ar plaušu karsoni un nonāca slimnīcā. Bija skaidrs, ka tālākais viņas ceļš

var vest tikai uz pansionātu. Taču varēja redzēt, cik ļoti sirmgalvei uz turieni negribas, tāpēc Jānis nolēma ņemt sirma veciņu savās mājās un aprūpēt līdz mūža galam. Kā gan es varēju rīkoties savādāk, viņš saka. Arī līdz šim tiku palīdzējis visos darbos, katru nedēļu divas reizes ierados tantes mājās.

Cakulu ģimenei nācās saspiesies. Anna un Jānis atbrīvoja savu guļamistabu, kurā ierīkoja vietu nespējniecei. Paši pārcēlās uz lielo istabu, kura līdz šim tika izmantota visiem kopā un arī viesu uzņemšanai. Tagad znots ir nolēmis apdzīvot bēniņu telpas, jo pašu bērni kļūst lielāki, vajag vairāk plašuma.

Kā tur īsti ir ar to radu būšanu? Anna bez minstināšanās radniecību pat nevar noteikt. Vīra māte un Helēna bijušas māsiņas. Jānis saka savādāk, — viņa vecitēvs un Helēnas māte bijuši brāļi un māsa. Nu ja, tas pats vien iznāk, radu būšana patāla, un mūsdienās tādu pat mēdz piemirst. Bet Jānim ir savs priekšstats par pasauli, par cilvēku attiecībām. Viņš stingri pilda baznīcas priekšrakstus kristīgiem cilvēkiem, vada Rudzātu baznīcas draudzes komiteju. Mūsu ciemošanās dienā tikko bija pārradies no Preiļu baznīcas, kur draudzēm tika dalītas no Rīgas atvestās puķes. Ar ziedošajām hortenzijām tika greznotas baznīcas Lielienās.

Cakulu mājās aiz grāmatu skap-

● Anna ir laba, apkopj mani, visu izmazgā, sagatavo un atnes man pašst, tā savu aprūpētāju Annu Cakuli (no kreisās) raksturo Helēna Kassale. Bet par siltu istabu un drošu pajumti viņa paldies saka mājas saimniekam Jānim Cakulam.

ja stīkla novietota fotogrāfija, kurā redzams, kā Jānis saņem svēto Sakramentu no Romas Pāvesta rokām. Fotouzņēmumi atsūtīti uz Aglonu pēc svētā Tēva vizītes Latvijā. Rudzātu draudzes prāvests ar pārsteigumu vienā no fotogrāfijām pazinis savu draudzes locekli Jāni un atdāvinājis viņam. Jānis uzskata, ka Dievs viņam stāvējis klāt tajās briesmās, kādās savā dzīves laikā nonācis. Viņam ir trešā invaliditātes grupa, bet notikušais varēja būt vēl ļaunāks. Pirms pāris gadiem motorzāģis

nošķēla daļu no plaukstas ar trim pirkstiem. Asiņojošs, ciezdams sāpes, steigšus tika nogādāts Preiļu slimnīcā. Kirurģis līcis viņu gatavot operācijai un atlikuās rokas daļas amputācijai. Jānim pieticis spēka lūgt, lai viņu nosūta uz Rīgu, jo bija dzirdējis par brīnumainajām neirokirurģijas operācijām Gaiļezera klīnikā. Preiļu mediķus izdevās pierunāt. Jau izmestā rokas daļa tika iedota Jānim līdz ar Rīgu. Astoņas stundas ilgā operācijā nogrieztais gals piesūts. Jānis arī šodien spēj

kopt savu zemnieku saimniecību, jo roka darbojas, operācija izdevusies veikmīga. Tikai rēta delnas virs pusē liecina par smago notikumu, kas varēja beigties daudz nelaimīgāk. Pēc neilga laika guva otru ļoti smagu traumu. Strādājot savā saimniecībā, Jānis tūruma malā noliecās pie aizjūga. Šajā brīdī pret viņa galvu ar abām pakāpējām spērienu raidīja zirgs. Mediķiem daudz nācās nopūlēties, lai Jānim atgrieztu veselību pēc šī notikuma. Taču šoreiz ķirurģa darbs izpelnījies viņa pateicību, seņā šuvumu pēdas nūdien grūti saskatāmas.

Pēc visiem šiem notikumiem, tiekot cauri tikai ar daļēju veselības zaudēšanu un iegūstot trešo invaliditātes grupu, Jānis ar vēl lielāku līdzjūtību un sapratni izturas pret līdzcivļiem. Arī pret savu dzīves veidu. Šogad gavēni pirms Lielienām nolēmis katru piektdienu pilnībā atturēties no ēdiena, iztikt tikai ar ūdeni. Gavēnis beidzies, bet šo apņemšanos viņš vēlas pildīt visas turpmākās dzīves laikā.

Būs grūti, ņemot aprūpē pie sevis uz mājām vientuļo radniecieti, Jānis brīdināja Annu, kurai ikdienā vislielākais tiešais kontakts ar vājnieci. Tomēr arī pagasta padome izrādījusi pretimnāksšanu, nosakot vecajai vientuļajai sievietei mājas aprūpi un maksājot par to.

Pašuzupurēšanās mūža garumā

Šo māju vietējie iedzīvotāji joprojām sauc par mūķeņu māju, jo kādreiz te gadus trīsdesmit dzīvojušas mūķenes. Gan vieni, gan otri vārāņi, kas ved uz pagalmu, ir noslēgti un pat nostiprināti ar ķēdi. Mēģinām meklēt citā dzīvesvietā, HELENAS ONCKULES otras meitas mājā, un šeit māti ar meitu Viktoriju patiešām atrodam. Atnākušas uz vannu. Nodarbojas arī ar pavasara darbiem, kastītēs sēj puķes un dārzenus.

Helēna Onckule iepazīstoties saka, ka garāks stāstījums par viņas dzīvi būtu ļoti smags. Toreiz, kad pasaulē nākušas abas dvīnes, jutusies laimīga kā jebkura māte. Kad bērniņi sasnieguši pusgada vecumu, sapratusi, ka ar vienu no viņām, ar Viktoriju, kaut kas nav kārtībā. Meklēta mediķu palīdzība. Mātei piedāvāja no meitas atteikties. Mana sirdsapziņa to nepieļāva, Helēna pamato savu rūgtu izvēli, kas stipri sagrozīja viņas tālāko dzīvi. Bez tam ārsti bija atzinuši arī to, ka mājas apstākļos meitiņa kaut nedaudz attīstīsies. Tomēr, kad pienāca skolā iešanas laiks, ārstiem un mātei nācās atzīt, ka meitenei mācības nav pa spēkam. Es sevi nevarēju piekrāpt, māte ar rūgtu nopūtu atceras. Tajā laikā mācījās Leņingradas Pedagoģiskajā institūtā, un starp citiem priekšmetiem bija jāapgūst arī psihopatoloģija, stāsta Helēna. Studējot šo priekšmetu, viņa sapratusi, kas ir ar meitu un kas viņas abas nākotnē sagaida.

Meitenei raksturs miermīlīgs un kluss, tāpēc arī mazotnē, kad mamma gāja darbā, meitu vienu varēja atstāt mājās. Helēna strā-

● Ne uz dienu mātes rūpes nav noliekamas. Helēnas Onckules ieguldījums meitas Viktorijas kopšanā ir īsta pašuzupurēšanās.

dāja bērnodarzā par vadītāju, par audzinātāju, arī skolā par mājturības skolotāju un citos amatos.

Viktorijas māti neapmierina tik maza pensija, kas piešķirta meitai, pirmās grupas invalīdei — 35 latī. Viņa pati nopelnīt neko nevar, jo ir pieskatāma un vadāma, nesarunājas. No ārējā izskata Viktorijai invaliditāte nav nosakāma. Tas ir radījis arī dažas problēmas, piemēram, negodīgi pusaudži ar iebaidīšanu no viņas izspieduši naudu.

Helēnai dzīve sagādājusi ne tikai šo smago triecienu. Viņa piedzīvojusi arī nodevību, kad vīrs aizgāja pie citas sievietes. Dzīves ceļš man jālauž vienai, un ar grūtībām jācinās vienatnē, viņa saka.

Tagad Helēna audzina arī divus no savas pirmās meitas četriem bērniem. Puikas labi mācās, arī mājās rada dzīvesprieku un optimismu. Vajag atrast tādas yēr-

tības, kas palīdz uzturēt dzīvotgribu, vērtības, kas paliek arī pēc mums. Tie ir bērni un mazbērni, viņa saka.

Māte vēlētos, lai invalīdiem tāpat kā pārējiem sabiedrības locekļiem būtu vairāk uzmanības. Kādreiz bija iestājušās Preiļu invalidu biedrībā, tika lūgtas uz Jaungada svinībām, saņēma dāvanas. Tagad māte mēģinājusi organizēt šādu biedrību pagastā, bet neizdodas. Arī tāpēc, ka organizatoriskais darbs ir plašs un viņai tam nav līdzekļu. Tomēr citos jautājumos, ar ko griezumies pagasta padomē, vienmēr saņēmusi atbalstu, atzīst Helēna.

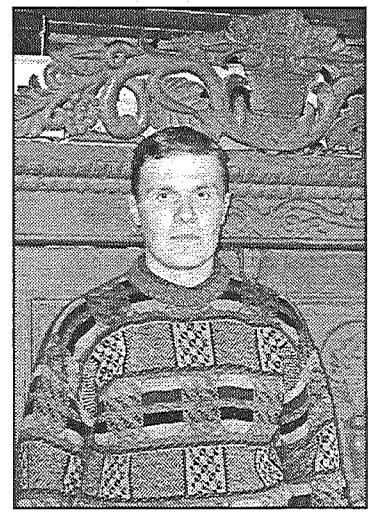
Helēnai patik piedalīties vietējās dzīves aktivitātēs. Apmeklējusi floristikas kursus un tagad labprāt gatavo pušķus vai arī dekorējumus.

Pasaulē, kurā nav skaņas

EMĪLIJA un EDGARS STRUPIE izaudzinājuši dēlu JĀNI, kura izskatam precīzi atbilst vārdi «puisī kā bilde». Stalts, plecīgs un glītiem sejas pantiem. Bet uz jautājumu, kāpēc dēlam piešķirta trešā invaliditātes grupa, tēvs atbild lakoniski: «nedzird». Mātei smagi no jauna atcerēties visu, kas kā sāpīga brūce palikusi sirdi kopš dēla pirmā dzīves gada. Nepilna gada vecumā puisēns saslima ar pneimoniju. Iekaisa arī austiņas. Bērniņš ārstējās slimnīcā Līvānos. Vecāku pārmetums toreizējai medicīnas sistēmai līdzinās apsūdzībai. Tajos gados mātēm nebija atļauts uzturēties slimnīcā pie sava slimā bērna. Emīlija ir pārliecināta, ka viņa bērnu būtu kopusi labāk, ka slimība neizraisītu tik smagus sarežģījumus, kā rezultātā radās dzirdes bojājumi. Bez tam bērna ārstēšanā tika lietotas zāles, ko viņš nepanesa.

Vairāk nekā nebija izmaināms un labojams, mātes stāstīto papildina tēvs. 27 gadus Jānis pavadījis pasaulē bez skaņām. Mācījās vārdzirdīgo skolā Rēzeknē, pēc tās pabeigšanas dzīvo mājās.

Gadu gaitā palielinājušās medicīniskās palīdzības iespējas ne dzirdīgajiem. Ir pieejami kvalitatīvi, ārzemēs ražoti dzirdes aparāti, ko nēsāt ausīs. Diemžēl Jānis, kurš pārstāja dzirdēt mazotnē, līdz ar to nav apguvis arī kārtīgu runātspēju. Viņa valodu saprot tikai vecāki, bet vislabāk — brālis. Pieradis pie pilnīga klusuma, tagad nespēj pieņemt un lietot dzir-

● Jānis pie vecmammās pūra skapja. Arī viņš kopā ar tēvu labprāt strādā koka darbus, abi uzbūvējuši jaunu māju.

des aparātu. Jūt lielu diskomfortu par apkārtējās pasaules trokšņiem, kas nonāk viņa ausīs. Vēja brāzmas, suņa rejas, spaiņu vai durvju klaudzieni, cilvēku trokšņošana mājā vai pagalmā. Nesaprotami un svešādi. Viņam ērtāk ierastajā pasaulē. Pa laikam satiekas ar draugu, līdzīgu bēdubrāli. Abi labi saprotas sev ierastā veidā ar vārdiem un žestiem.

Vislielākā problēma tā, ka Jānim nav darba, saka tēvs. Viņam pašam spēka atliku likām, lai tiktu galā ar personīgās saimniecības apkopšanu. Ar dēla palīdzību visi darbi sokas raiti. Bet ienākumu nav, jo mājas ir netālu no ciemata centra, kur nav vietas zemes gabala paplašināšanai.

EIROZIŅAS

EIRO | **7211111**
INFO | **UZZINI PAR**
EIROPAS SAVIENĪBU

AKTUĀLI

Gājputni atgriežas sargātā zemē

Kopš neatminamiem laikiem dabas mošanās pavasarī ir neiedomājama bez gājputnu atgriešanās. Šopavasār no ziemošanās vietām Latvijā jau atgriezušās ķīvītes, dzērves, mājas strazdi un lauku ciruļi, bet kā pēdējie atgriežamies no tālākajām ziemošanās vietām maijā gaidāmi bezdelīgas, griezes un upes zīriņi.

Putni savas ziemošanas un ligzdošanas valstīs neizvēlas pēc to piederības starptautiskām organizācijām, tāpēc pavasara vēstneši putni starp valstīm migrēs neatkarīgi no Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā. Tomēr noteiktas izmaiņas, putniem lielākoties draudzīgas, saistībā ar Latvijas iestāšanos ES ir sagaidāmas.

Sloku spalvas putēs tikai ziemā

Viens no pirmajiem gājputniem, kas pavasarī Latvijā atgriežas no ziemošanas vietām, ir sloka. Šis pavasaris ir pēdējais, kad brūni raibais putns ar garo knābi pavasarī vēl ir medijamo putnu sarakstā, jo turpmāk, saskaņā ar Eiropas Savienības prasībām, slokas, tāpat kā citus putnus, pavasara migrācijas un vairošanās laikā medīt būs aizliegts.

Slokas galvenokārt ligzdo centrālajā un Ziemeļeiropā (izņemot Īberijas pussalu un Vidusjūras reģionu). Latvijas iemītnieces ziemu pārļaut dodas galvenokārt uz Dienvideiropu, kur klimats ziemā ir maigāks nekā Latvijā. Šis būs pēdējais pavasaris, kad varēs notikt populārās sloku medības to vairošanās laikā. Turpmāk slokas, kas izdzīvojušas ziemošanas laikā, atgriežoties mājās, Latvijā varēs atviegloti uzelpot, tās vairs nesaņāgā mednieki ar bisēm. Piemēram, Francijā sloku medības ziemā ir atļautas, un tas nepatīk Latvijas medniekiem.

Kopumā var teikt, ka ES prasības ir putniem draudzīgākas un humānākas, tomēr, kā norāda Latvijas Ornitoloģijas biedrības projektu vadītājs Edmunds Račinskis, galveno prieku – ūdensputnu medības – Latvijas medniekiem neviens neliegs.

Kraukli sargās vairāk nekā meža zosi

Eiropas Savienība kandidātvalstīm prasa no medijamo putnu saraksta svītrot mums ļoti pazīstamo kraukli. ES valstīs krauklis ir rets putns, un tur viņus nemedī. Turklāt skandināvu mitoloģijā krauklis ir pozitīvs mitoloģisks tēls un lielā mērā, tieši pateicoties

skandināviem, krauklis Eiropā tiek īpaši sargāts, saka ornitologs.

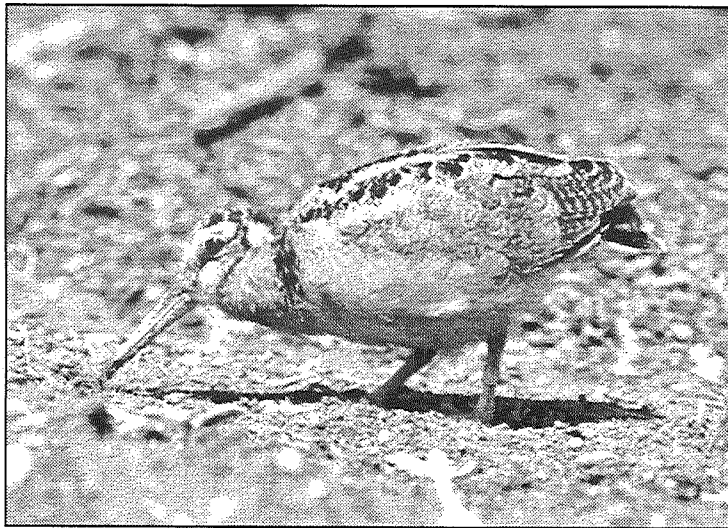
Lai arī krauklis ir plēsīgs putns, kas ēd vai nu beigtus dzīvniekus, vai medī mazākas dzīvības radības, Latvijā tas nav masveidā medīts, informē Vides ministrijas Dabas aizsardzības departamenta vecākais referents Vilnis Bernards. Tāpēc būtisku ietekmi šī ES prasība neradīs. V. Bernards vēl piebilst, ka tikpat arī stārķi var uzskatīt par plēsīgu putnu, jo tas ēd mazos zaķēnus. Tam faktiski piekrit E. Račinskis, atzīstot, ka uzskats par kraukli kā ļaunu plēsīgu putnu lielā mērā ir aizspriedums.

Arī vārnas un žagatas, kuras patlaban drīkst medīt cauru gadu nelimitētā daudzumā, drīz pavasaros medīt vairs nevarēs.

Savukārt medijamo putnu skaitam pievienosies Kanādas un, iespējams, arī meža zosis. Par Kanādas zosu, kas Eiropā ievestas no Ziemeļamerikas, medībām ornitologi neiebilst, savukārt meža zosu atdošana medniekiem raisot jautājumus, uzsver E. Račinskis. Līdz šim meža zoss Latvijā bijusi aizsargājams putns, Latvijā ligzdo aptuveni 30-80 meža zosu pāri. Kā vienīgo izskaidrojumu tam speciālists redz vēlmi izvairīties no problēmām, ko rada nelikumīgas medības. Proti, zosis ir populārs medijamais putns un grūti būs panākt meža zoss aizsardzību.

V. Bernards savukārt uzsver, ka par meža zoss iekļaušanu medijamo sarakstā skaidrības nav, jo Latvijā tā ir īpaši aizsargājama suga. Tas tiks izlemts šogad. Arguments par labu šo putnu medīšanai ir tāds, ka formāla medību atļaušana aiztaupītu problēmas tiem medniekiem, kas meža zosi nošāvuši.

Rudenī, kad Latvijai cauri ceļo

● Sloka.

desmitiem tūkstošu sējas un baltpieres zosu no ligzdošanas vietām tundrā, daļa mūsu meža zosu jau ir aizlidojušas. Ja nu kādu arī nošauj, tas tomēr populācijai postu nenes, skaidro ministrijas speciālists.

Citu ūdensputnu medību sakarā būtiskas izmaiņas saistībā ar iestāšanos ES nav paredzētas, jo, piemēram, pīles jau sen pavasaros medītas netiek, tāpat arī zosis.

Latvija – plēsīga zeme, Dienvideiropa medī visu, kas lido

Latvijas medību tradīcijas, salīdzinot ar tuvākajiem kaimiņiem Lietuvu un Igauniju, ir krietni vien lielākas – Latvijā tiek medīti vairāk un arī turpmāk Latvijā vēlas to darīt vairāk nekā kaimiņi. Piemēram, Latvijā ir pieteikusies uz vislielāko medijamo piļu sugu skaitu, proti, visām piļu sugām, izņemot globāli apdraudēto pīli baltaci.

Turklāt igauņi un lietuvieši, tāpat kā vairums ES valstu, jau patlaban nemedī nedz medni, nedz rubeni, Igaunijas mednieku rezdeslokā nav arī slokas.

Savukārt salīdzinot ar ES dienvidu valstīm, Latvijā ir gana miermīlīga zeme, uzsver ornitoloģijas biedrības speciālists. Francijā, Itālijā, Spānijā, Grieķijā medijamo sugu saraksti ir krietni lielāki un medību termiņi garāki, turklāt franči tos vēlas vēl pagarināt. «Tur reti kurš nav mednieks, un tur

medī visu, arī to, kas nav atļauts,» saka E. Račinskis, kā piemēru minot piekūnveidīgos putnus un zaļās vārnas. Aktīvi šajā reģionā tiek medīti arī mums pazīstamie zvirbulveidīgie, meža strazdi, sarkanriklītes, dziedātājstrazdi un pelēkie strazdi. Šos putnus Dienvideiropā lieto uzturā.»

Savukārt Malta esot īpaši asinskāra, tur tiek medīti pat aizsargājami dižciltīgā izskata lapsēnu klijāni, turklāt tas tiek darīts nevis praktiskām vajadzībām, bet gan izklaidē nolūkā. Tā lielā mērā notiek nepietiekamas kontroles dēļ. Īpaši izceļoties arī Kiprā, kur piekopi netradicionālas medību metodes, piemēram, koku zaru apziešanu ar līmi, kurai pielīp un līdz nāvei nomokās ar mākslīgām skaņām lamatās ievilinātie putni.

«Dienvideiropa pret Ziemeļeiropu medību ziņā ir kā diena pret nakti, savukārt mēs Ziemeļeiropā esam mazliet tādi kā Malta,» raksturojot medību tradīcijas Eiropā, saka E. Račinskis.

Gada putns rubenis aizvedis Latviju līdz tiesai?

Latvija nevēlas atteikties no medņu un rubeņu pavasara medībām, lai arī ES šādu prasību izvirza attiecībā uz visām putnu sugām. V. Bernards norāda, ka Latvijā ir veikti zinātniski pamatoti pētījumi, izstrādāti sugas apsaimniekošanas plāni, tiek veikts monitoring, katra putna nomedīšanai

nepieciešama atļauja. Uz tā pamata varētu panākt, ka vairošanās laikā medības netiek liegtas, jo šis process notiktu, balstoties uz stingriem nosacījumiem, tiktu limitēts un kontrolēts.

Kā iespējams panākt rubeņu un medņu pavasara medības, ja ES putnu aizsardzības direktīva tās aizliedz? Vides ministrijas speciālists skaidro – arī ES direktīva pieļauj atkāpšanos. Mednis un rubenis ir medjamas sugas, tāpēc iestāšanās ES sarunu laikā par tiem sarunas netika veiktas. Latvijā pieteicās un šo putnu sugu medībām, bet šo putnu medību termiņi tiks noteikti vēl pagaidām topošajos medību noteikumos. Arī Austrijā šādas medības ir atļautas.

Šeit rodas jautājums, vai ES neiebildīs pret pavasara medībām? «Uz šo jautājumu grūti atbildēt, gala lēmumu pieņems tiesa,» saka V. Bernards. Ja medīsim rudenī un ziemā – neiebildīs, – viņš uzsver. Tā kā vismaz medni tomēr Latvijā grib turpināt medīt pavasarī, tas var tikt pieļauts tikai ar ļoti stingriem noteikumiem – noteiktu termiņu, noteiktu gaiļu skaitu, ar stingru uzskaiti un kontroli. Bet tā kā šādu medību citur Eiropā, izņemot Austriju, nav, tad droši zināt, kāda būs ES reakcija, nevar. Par to, vai atļaut pavasara medības vai ne, pie mums šogad vēl spriedīsot zinātnieki.

E. Račinskis gan atgādina, ka vispirms noteikti notiktu sarunas un tāpēc runāt par Latvijas sūdzēšanu tiesā šajā gadījumā būtu «steigties notikumiem priekšā».

Ornitologs min interesantu pamatojumu, kāpēc vismaz medņu pavasara medību saglabāšana būtu lietderīga – medņi riesto vecos priežu mežos, par kuriem ir arī liela saimnieciska interese. Tiklīdz medņu medības tiks aizliegtas, zudīs arī interese par to uzskaiti, ko pamatā veic paši ar medīšanu saistītie cilvēki. Līdz ar to šajos mežos strauji plauks saimnieciskā darbība, sāksies koku izciršana, kas jutīgos mežus uzreiz aizbaidīs no rieta vietām.

Latvijas ornitoloģijas biedrība rubeni ir noteikusi par 2003. gada putnu.

Inga Račinska

EIROINFO ATBILDE

– Cik ilgā laikā lauku rajonos būs ES standartiem atbilstoša dzeramā ūdens kvalitāte?

Droši dzert ūdeni no krāna Latvijā varēs pēc 2015. gada 31. decembra, kad, saskaņā ar Latvijas apņemšanos, būs ieviesti ES dzeramā ūdens kvalitātes standarti. Lai to sasniegtu, jāmodernizē ūdens attīrīšanas iekārtas, visā Latvijā ir jānomaina aptu-

veni 60% ūdens piegādes tīklu, kas ir papildu izmaksas un ilgākā laika posmā varētu paaugstināt ūdens izmantošanas cenas.

Jāatgādina, ka piecu gadu laikā līdz 2002. gada beigām no ES līdzekļiem tika finansēti un jau ir pabeigti lieli (virs 400 000 eiro)

ūdensapgādes projekti 17 Latvijas pilsētās.

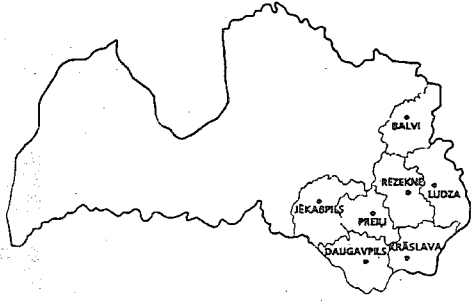
Dzeramā ūdens kvalitātes ieviešanas un finansēšanas plāns paredz, ka dzeramā ūdens kvalitāte atbilstoši ES prasībām līdz 2015. gadam tiks nodrošināta apdzīvotās vietās, kur iedzīvotāju skaits nav mazāks par 1000. Savukārt pašvaldības, kuru apdzīvotajās vietās iedzīvotāju skaits ir ma-

zāks par 1000, ūdenssaimniecības sistēmas sakārtošanai varēs pretendēt uz finansējuma saņemšanu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda. Tomēr arī šeit ir nosacījumi – iedzīvotāju skaitam jābūt vismaz 50 vai arī diennakti jāsaņem 10 kubikmetri ūdens patēriņa un jābūt centrālai ūdensapgādes sistēmai. Uz individuālām akām ES prasības neattieksies.

Tāpat Latvija apņēmusies līdz iestāšanās ES brīdim sastādīt to bīstamo vielu (alva, dzīvsudrabs, kadmijs, varš, niķelis, svins, hroms, arsēns u.c.) sarakstu, kuras nedrīkst ievadīt gruntsūdeņos, kā arī izstrādāt plānu, kā to kontrolēt. Līdz ar to uzlabosies svarīgākā dzeramā ūdens avota – gruntsūdeņu kvalitāte.

Sagatavoja Sandra Eglīte

KAIMIŅU RAJONOS

Cer paplašināt muzeju

Andrupenes pagasta etnogrāfiskais brīvdabas muzejs «Latgales lauku sēta», kas ir vienīgais tāds Dienvidlatgalē, varētu tikt paplašināts. Ir iecere muzeja teritorijā uzbūvēt īstu Latgales smēdi, kas būtu aprīkoti ar vectēvu laika darbarīkiem. Taču pagaidām iecerei nav finansējuma, tāpēc paies vēl ilgs laiks līdz tam, kad muzeja apmeklētājiem tiks vērtas vaļā smēdes durvis.

«Ezerzeme»

JĒKABPILS RAJONĀ

Jēkabpili viesojās pārvietojamais zobārstniecības kabinets

Aprīļa sākumā Jēkabpili Vecpilsētas laukumā ikviens interesents varēja bez maksas pārbaudīt zobu un smaganu veselību. Šī pārbaude tika organizēta informatīvi izglītojošās programmas «Vai tavu zobu un smaganu veselību atbilst septiņām pazīmēm?» ietvaros. Minētā programma izstrādāta, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes Stomatoloģijas institūta Mutes veselības centram un firmai «Procter & Gamble Marketing Latvia». Paredzēts, ka autobuss – zobārstniecības kabinets – izbraukās ne tikai Latvijā, bet arī Lietuvā un Igaunijā.

Iedzīvotāju mutes veselību pārbauda četri mediķi: divi zobārsti un divi zobu higiēnisti. Dienā iespējams pieņemt līdz 100 cilvēku. Mutes veselību vēlas pārbaudīt

lielākoties bērni un vecāka gadagājuma cilvēki. Pārvietojamais zobārstniecības kabinets Jēkabpili ieradīsies otrreiz – 13. maijā.

Ik pavasari atdzivojas Klintaines ūdensriņķis

Aizkraukles rajonā šogad plānots izveidot jaunu Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamu dabas teritoriju – puskilometru platā joslā no Maltupītes līdz Vārpu līcim noteikto dabas liegumu «Klintaine», kas ietver visai neparastu dabas veidojumu. Tūrisma ceļvežos tas tiek dēvēts par Klintaines ūdensriņķi jeb Maltupītes sauso gultni.

Klintaines pagasta iedzīvotājiem pavasaros, kā arī lietainos rudenos, lielākoties atkušņos un lietavās pārsimt metru no šosejas Rīga – Daugavpils malā esošās kafejnīcas «Velniņi», pārdesmit soļus aiz Klintaines dzirnavām pie

● Drīz Maltupītes ūdeņi gravā pie «Vārpu» mājām pazudīs dolomīta slāņu plaisās.

«Vārpu» mājām ir iespēja novērot retu dabas parādību – karsta (zemes virsmas reljefs, red.) procesu izraisītu Maltupes pēkšņu pazušānu.

Nelielā Maltupīte tecējumu sāk Gnēvu purvā, nelielu gabalu likumo pa mežu, iztek cauri Būdu

dzirnavu dīķim, turpina ceļu pa dolomīta radžu terasi uz Daugavu. Gravā pie «Vārpu» mājām tā spēji pagriež ūdeņus pretim pulksteņa rādītāja virzienam tumšos virpuļos un pazūd dolomīta slāņu plaisās. Tālāk upes gultne, visus apmānīdama, turpinās vēl

apmēram 500 metrus, taču tā ir sausa. Ūdens pa to netek.

Apkārtnes vecie iedzīvotāji atceras, ka pirms vairākiem gadu desmitiem ūdens no dzirnavu dīķa tecējis līdz pat Daugavai. Kad tai līdzās izveidots dolomīta karjers, upīte aizgājusi pazemē. Vietā, kur izbeidzas tās tecējums, vasarās ir sausa, ar zāli aizaugusi bedre, kurā nekas neliecina par karsta procesiem.

Maltupītes sausās gultnes apkārtnē ir daudz vērtīgu neskartu, neaizaugušu pļavu biotopu, kuros sastopami ļoti reti un aizsargājami augi. Piemēram, krāsu miečķis, kas Latvijā aug tikai dažās vietās Daugavas krastos.

Tas rosinājis šai vietai noteikt īpaši aizsargājamas teritorijas statusu. Pēc iestāšanās Eiropas Savienībā lauksaimniecības zemju īpašnieki NATURA 2000 (īpaši aizsargājama teritorija tīkls) liegumos par aizsargājamām sugām un biotopiem varēs saņemt kompensāciju.

«Brīvā Daugava»

LOUDZAS RAJONĀ

Mežizstrādātāju sacensībās ludzānieši pārspēj visus

Dubultuzvaru Latvijas mežizstrādātāju savienības un zviedru firmas «Timberjack» pārstāvniecības rīkotajās pievedējtraktoru (forvarderu) operatoru sacensībās izcīnīja ludzānieši, akciju sabiedrības «Lindeks» darbinieki. Pirmo vietu izcīnīja Viktors Usanovs, bet otro – Viktors Butrimis.

Šādas sacensības Latvijā notika jau trešo reizi, bet ludzānieši, piedaloties otrreiz, ir pārsieguši visus. Uzdevumi bija visai sarežģīti. Piemēram, fināla uzdevums – forvarderā jāsakrauj sīkbaļķi, kas

izvietoti dažādās vietās un marķēti divās krāsās. Braucot tie bija jāsavāc un noteiktos laukumos jāizkrauj, ievērojot attālumus un sašķirot krāsas.

Apvienojas Zemessardzes bataljoni

No šī gada 1. aprīļa Nacionālo Bruņoto spēku (NBS) reformas ietvaros tika apvienoti Zemessardzes 32. Ludzas kājnieku bataljons un 36. Rēzeknes kājnieku bataljons. Svinīgā Zemessardzes 36. kājnieku bataljona karoga nodošanas pieņemšanas ceremonija notika 12. aprīlī Rēzeknē Zemessardzes 3. kājnieku brigādes štāba ierindas laukumā.

Pasākumā piedalījās NBS komandieris kontradmirālis Gaidis Andrejs Zeibots, Zemessardzes komandieris pulkvedis Juris Kiukucāns un Zemessardzes 3. kājnieku brigādes komandieris Jānis Žagata.

Zemessargiem tāpat kā agrāk būs jāpalīdz vietējai varai, policijai, robežsardzei. Viens no jaunumiem ir veterānu rotu veidošana. Tajās varēs piedalīties zemessargi vecumā no 55 gadiem. Turpināsies darbs ar jaunsargiem, tiks praktizētas kopīgas mācības. Darbam ar jaunsargiem paredzēta štāta vienība.

G.A.Zeibots informēja, ka Latvijas NBS piedalīsies miera uzturēšanas operācijās, bet NBS reforma ir jāpabeidz līdz šī gada maijam.

Pie stūres – piedzēries policists

Nesen vienā no bīstamākajiem Ludzas krustojumiem sadūrās divas automašīnas. Apkārt sapulcējās ziņkārīgo bariņš, kas šoreiz kļuva par liecinieku tam, kā no vienas automašīnas izstrepuļoja piedzēries šoferis... ceļu policijas darbinieka L.Romanova personā.

Klātesošajiem nepamanīts nepalika arī tas, ka atsteigušies policijas darbinieki savu biedru gādīgi iesēdināja automašīnā un ķērās pie notikuma vietas apskates, pie reizes norādot sadursmē cietušās otrās automašīnas vadītājam, ka tieši viņš ir tas vainīgais, jo nepa-

laida pa galveno ielu braucošo automašīnu.

Kurš no vadītājiem un cik lielā mērā vainīgs šajā ceļu satiksmes negadījumā, lems attiecīgās instances. Taču ievēribas cienīgs ir tas fakts, ka L.Romanovs, būdams ceļu policists, sēdās pie automašīnas stūres dzērumā (2,3 promiles), automašīnai nebija tehniskās apskates un tā nebija arī apdrošināta, tika pārsniegts pilsētā noteiktais braukšanas ātrums, turklāt vadītājs bija aizmirsis piesprādzēties.

Saskaņā ar policijas oficiāli pausto informāciju, uzsākta dienesta izmeklēšana. Policijas darbinieks atstādināts no dienesta pienākumu veikšanas.

«Ludzas Zeme»

BALVU RAJONĀ

Apvienotā Zemessardzes bataljona štābs paliek Balvos

Balvu Zemessardzes bataljons iekļauts Vidzemes brigādē un 24. Alūksnes kājnieku bataljons pievienots 31. Balvu kājnieku bataljonam. Bataljona komandieris pulkvežleitnants Valdis Zabelis svinīgajā bataljonu apvienošanas ceremonijā saņēma alūksniešu karogu. Viņam ir izdovies tas, kas nevienam citam Balvos – struktūrvienību apvienošanas rezultātā paturēt centru Balvos. Šeit bija labāka infrastruktūra, piemērotas štāba telpas un teritorija, štās-

tija komandieris. Balvu bataljonā ir 13 virsnieki, bet Alūksnē – divi. Tās nozīmē, ka apvienotajā bataljonā virsnieku korpuss komplektēsies no Balvu bataljona.

Robežu pirmo reizi apseko no gaisa

Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes robežapsardzības dienesta priekšnieks majors Aldis Strupka informē, ka 26. martā pirmo reizi Viļakas pārvaldes teritorijā robežu apsekoja no gaisa, izmantojot robežsardzes helikopteru «Agusta Bell – 206 B», kas bāzējās Ludzas pārvaldes teritorijā. Otrou reizi Viļakas pārvaldes teri-

torijā robeža no gaisa apsekota 8. aprīlī. Aldis Strupka saka: «Lidojuma laikā ātri var apsekot kontrolējamo teritoriju, konstatēt visas meža izstrādes vietas. No gaisa ļoti labi redzams, kāds ūdens līmenis ir robežupēs, cik viegli vai grūti tās iespējams šķērsot robežpārkāpējiem. No gaisa ļoti saskatāmas arī pēdas.»

Valsts robežu Viļakas pārvaldes teritorijā apsekot no gaisa plānots katru mēnesi pēc nepieciešamības. Ja būs ziņas par robežpārkāpējiem, helikopters uz notikuma vietu izlidos nekavējoties. Līdz šim robežas novērošanu no gaisa veikuši pa diviem novērotājiem no Viļakas un Ludzas robežsardzes pārvaldēm.

Helikopters «Agusta Bell – 206

B» ir Somijas robežsargu dāvinājums Latvijas robežsargiem. Tagad šo helikopteru jau grezno Latvijas robežsardzes simbolika.

Balvu pagastā izveido ugunsdzēsēju komandu

Tuvojoties ugunsbīstamajam laikam, pašvaldība nodibinājusi brīvprātīgo ugunsdzēsēju vienību. Tās vadīšana uzticēta pagasta padomes deputātam.

Brīvprātīgo ugunsdzēsēju vienībā piedalīsies 13 pagasta vīrieši. Tie ir vīri, kuriem ir tehnika, ūdens mucas. Ir sagādāti 10 gu-

mijas maisi, cirvjī, zāgi. Praktiski aptverti visi pagasta ciemi. Visiem vienības dalībniekiem ir telefoni. Vajadzības gadījumā vienība var ātri mobilizēties uz dzēšanu, sazināties ar attiecīgajām struktūrām un institūcijām. Par ugunsgrēka dzēšanu maksā vienu latu stundā. Līdzekļi paredzēti arī degvielas iegādei un tehnikas amortizācijai. Arī Civilās aizsardzības jaūtājums paredzēts risināt kopā ar brīvprātīgo ugunsdzēsēju vienību. Ir jau izstrādāta rīcības programma dažādu nelaimju, dabas stihiju gadījumos. Ir pārdomātas pulcēšanās vietas, pagasta tautas namā ir telpas, kurās vajadzības gadījumā iespējams uz laiku izmītnāt cilvēkus, ir ūdens, tualetes.

«Vaduguns»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

LATGALES APGABALTIESĀ

Kā izmantojam juridiskās tiesības

Tieslietu ministra Aivara Akse-
senoka neseno notikušajā
darba vizītē Rēzeknē kopā
ar Latgales apgabaltiesas
priekšsēdētāju Kārli Valde-
mieru tika pārrunāti jautājumi
par to, kādas ir Latgales
reģiona iedzīvotāju iespējas
saņemt juridiskos pakalpo-
jumus. Runa gāja arī par
iespējām saņemt bezmaksas
juridisko palīdzību.

Juridiskie pakalpojumi nav lēti,
taču ir virkne gadījumu un iespēju
saņemt tos bez maksas vai arī ar
dažādām atlaidēm, informē Lat-
gales apgabaltiesas priekšsēdētājs
Kārlis Valdemiers. Piemēram, nā-
cies dzirdēt iebildumus par augstu
valsts nodevu laulības šķiršanas
gadījumos. Taču cilvēkiem jābūt
informētiem, ka likums katrai
ieinteresētajai personai paredz
tiesības lūgt tiesu (protams, lūgumam
jābūt motivētam) atbrīvot
no valsts nodevas samaksas vai
arī samaksu veikt pa daļām. Ja
gadās, ka rajona vai pilsētas tiesa
šādu lūgumu noraida, var iesniegt

blakussūdzību apgabaltiesai.
Bezmaksas juridiskos pakalpo-
jumus saviem lasītājiem un abo-
nentiem piedāvā arī vairāki Lat-
gales rajonu laikraksti. Tālkā gata-
vi nākt arī topošie juristi. Rēzek-
nes Augstskolas studenti izveido-
juši speciālu centru, kurā piedāvā
trūcīgajiem iedzīvotājiem ju-
ridisko palīdzību.

Gan Rēzeknē, gan citos Latga-
les rajonos aktīvi darbojas patērē-
tāju interešu aizsardzības centrs,
kura darbinieki palīdz juridisku
sarežģījumu gadījumos. Tāpat
bezmaksas juridisko palīdzību
sniedz arī valsts darba inspektori.

Tieslietu ministrs Aivars Akse-
noks pastāstīja arī par valsts rū-
pēm, strādājot pie tā, lai trūcīga-
jiem nodrošinātu juridiskos pakal-
pojumus bez maksas. Pašlaik tiek
optimizēta notāru un zvērināto
tiesu izpildītāju darba slodze un
samaksa. Samazināta nodeva par
zemesgrāmatas pakalpojumiem,
uzlabota klientu apkalpošana.

Latgales apgabaltiesas
preses dienests

Aizķērās aiz valsts karoga...

Jaunaglonas arodvidussko-
las audzēknis Romāns Fe-
dotovs (dzimis 1984. gadā)
savā biogrāfijā jau agrāk bi-
ja «ierakstījies» sodāmību par
huligānismu. Taču konflikts
ar likumu viņam radās at-
kārtoti.

Pagājušajā gadā, naktī no 25.
uz 26. augustu, puisis alkohola
reibumā ieradās Rušonas pamat-
skolā. Vispirms izsita logu un sa-
bojāja durvis, tad nozaga celtnie-
cības instrumentus un strādnieku
personīgās mantas, radot kopējo
zaudējumu vairāk nekā 860 latu
apmērā. Ja šīs darbības tiesāja-
mais nožēloja un atzina jau nāka-
majā dienā, kad atdeva laupījumu,
tad pašu pirmo epizodi, pirms
vēl bija izsists logs, noliedza līdz
pēdējam brīdim. Runa ir par
valsts karoga apgānīšanu.
Puisis laida vaļā savu izdomu,

piemēram, bijis piedzēries un ke-
ko neatceroties, citā variantā, lūk,
nejauši uzgrūdiens karogam vai arī
vicinājies to kā dedzīgs futbola
fans. Beigu beigās viņš tomēr atzi-
na iespēju, ka karoga kātu salauzis
ar kāju vai arī sitot pret zemi.

Fedotovs tika notiesāts ar brī-
vības atņemšanu uz diviem ga-
diem. Sodš noteikts nosacīti, jo
tiesa uzskatīja par iespējamu tie-
sājamā lābošanas arī ārpus cietu-
ma. Puisim uzlikti dažādi ierobe-
žojumi, arī aizliegums apmeklēt
bārus un kafējnicas, kuros tirgo
alkoholu, no pulksten 23.00 līdz
6.00. No Fedotova piedzīti arī 30
lati par vienīgo elektrisko instru-
mentu, ko pēc zādzības viņš nebija
atdevis ipašniekam.

Jūlijs Trops,
Latgales apgabaltiesas preses
dienests

Ķīnā «sēž» pusotra Latvija

Ķīnā no 1998. līdz 2002. gadam cietumsods piespriests 3,22 miljoniem
cilvēku. 819 tūkstošiem jeb ceturtajai daļai piespriests vairāk par
pieciem gadiem ieslodzījuma. Savukārt nāvesods Ķīnā 2001. gadā
tika izpildīts 2500 cilvēkiem, kas ir vairāk nekā visās pārējās pasaules
valstīs kopā.

Uzbrukums gāzes uzpildes stacijas operatoram

17. aprīlī Preiļu novada Ličos gāzes uzpildes stacijā, kas pieder SIA «MIM Ko», divi vīrieši piekā-
va uzpildes stacijas operatoru, 1984. gadā dzimušo Vjačeslavu, piesēja viņu ar virvi pie krēsla
un nolaupīja no kases aptuveni 180 latus, kā arī atņēma personīgo mobilo telefonu Nokia.

Laupītāju pazīmes – aptuveni 20-25 gadus veci, vidēja auguma un vidējas miesas uzbūves.
Savā starpā sarunājās latviski.

POLICIJAS ZIŅAS

Neapdzīvotā mājā nozog mantas

Preiļu rajona policijas pārvaldē
7. aprīlī saņemts iesniegums par
to, ka Vārkavas novada Upmalas
pagastā no 1951. gadā dzimušajai
Zofijai piederošās neapdzīvotās
mājas, uzlaužot durvju atslēgu,
ļaudari iekļuvi telpā un aizne-
suši dažādas saimniecības mantas.

Zog elektrības vadus un alumīnija katlus

7. aprīlī no Preiļu elektrisko
tīklu rajona meistara saņemts
iesniegums par to, ka apgaitas
laikā konstatēta alumīnija vadu
zādzība Jersikas pagastā. Noda-
rīts materiālais zaudējums 99,35
latu apmērā. Policija vainīgās per-
sonas jau noskaidrojusi.

9. aprīlī saņemti vairāki iesnie-
gumi no Līvānu novada Turku
pagasta iedzīvotājiem, tur zagļi
no mājām nesuši projām alumīni-
ja katlus. Aizdomās turamās per-
sonas ir noskaidrotas, tiek lemts
par krimināllietas ierosināšanu.

Satiksmes negadījumā cieta pasažieris

7. aprīlī ceļā Krāslava – Preiļi –
Madona 56. kilometrā, vadot au-
tomašīnu Nissan Primera, 1951.
gadā dzimusi Anna neizvēlējās
drošu braukšanas ātrumu. Šis ne-
pārdomātās rīcības rezultātā viņa
netika galā ar automašīnas vadī-
bu. Mašīna nobrauca no ceļa un
apgāzās. Satiksmes negadījumā
traumas guva pasažieris, 1972.
gadā dzimušais Sergejs, kuru me-
dicīniskās palīdzības sniegšanai
nogādāja Preiļu slimnīcā.

Kopmītnē nozagts mobilais telefons

9. aprīlī Jaunaglonā no Aglonas
internātgimnāzijas kādas neaiz-
slēgtas kopmītnes istabiņas no-
zagts 1988. gadā dzimušajam
Mairim piederošais mobilais tele-
fons. Policijai izdevies noskaidrot
vainīgo personu.

Somā – 37 pudeles

9. aprīlī Preiļos uz ielas tika
aizturēts 1956. gadā dzimušais
preilietis Voldemārs, kurš ar ba-
gāžas ratiņiem vilka somu. Poli-
cija noskaidroja, ka somā atradās
37 pudeles ar bezkrāsainu šķidrumu.
Izņemtais šķidrums nosūtīts
uz ekspertīzi.

Nelikumīgi cirsts mežs Saunas un Rudzātu pagastā

Policijā 11. aprīlī saņemts ie-
sniegums par to, ka 1932. gadā
dzimušajai Saunas pagasta iedzi-
votājai Valērijai piederošajā mežā
veikta nelikumīga meža cirte. Tā
izrikojies 1940. gadā dzimušais
Ivans, nodarot materiālos zaudē-
jumus 2400,97 latu apmērā. No-
tiek lietas apstākļu noskaidro-
šana.

12. aprīlī Rudzātu pagastā

1940. gadā dzimušajam Jāzepam
piederošajā mežā veikta neliku-
mīga meža ciršana. Materiālais
zaudējums un lietas apstākļi tiek
noskaidroti.

No fermas jumta nozagts šiferis

10. aprīlī Preiļu rajona policijas
pārvaldē saņemts iesniegums no
1976. gadā dzimušā Saunas pa-
gasta iedzīvotāja Intara par to,
ka no viņam piederošās fermas
jumta nozagtas šifera loksnes 250
latu vērtībā. Policija vainīgās per-
sonas jau noskaidrojusi.

Iedzeršanas laikā sadūra saimnieku

11. aprīlī Jersikas pagastā 1949.
gadā dzimušā Eduarda mājās ko-
pīgas alkohola lietošanas laikā
starp pudeles brāļiem izcēlās
strīds, kura laikā 1952. gadā dzi-
mušais Jānis ar nazi iedūra mājas
saimniekam. Cietušais tika nogā-
dāts Līvānu slimnīcā. Policija no-
skaidro lietas apstākļus.

Jauniešu kautiņš Līvānos

12. aprīlī Līvānos pie bāra
«Alus dārzs» vairāki jaunieši pie-
kāva 1975. gadā dzimušo Zīgur-
du, 1984. gadā dzimušo Raimon-
du un 1978. gadā dzimušo Jāni.
Kautiņā iesaistītās personas ir no-
skaidrotas, nozīmēta ekspertīze.

Iebrauca degvielas uzpildes stacijā

13. aprīlī Aglonā degvielas uz-
pildes stacijā notika satiksmes ne-
gadījums. 1957. gadā dzimušais
Andrejs, vadot automašīnu VW
Passat, iebrauca degvielas uzpil-
des ierīcē un to sabojāja. Cilvēki
nav cietuši. Materiālo zaudējumu
apjomu tiek noskaidrots.

Ģimenes strīda laikā sadūra ar nazi

13. aprīlī Preiļos ģimenes strī-
da laikā 1966. gadā dzimusi Aina
iedūra ar nazi 1960. gadā dzimu-
šajam Pēterim delnā, kā arī sa-
skrāpēja seju. Lietas apstākļi tiek
noskaidroti.

Nobrauca no ceļa un apgāzās

13. aprīlī Saunas pagastā ceļā
Krāslava – Preiļi – Madona 72.
kilometrā 1983. gadā dzimušais
automašīnas Audi-80 vadītājs Jā-
nis netika galā ar transportli-
dzeķļa vadību. Automašīna no-
brauca no ceļa un apgāzās. Tran-
sportlīdzeklis negadījumā bojāts,
bet pasažiere, 1984. gadā dzimusi
Guntra ar dažādām traumām ti-
ka nogādāta Preiļu slimnīcā.

Uzbruka un aplaupīja dzīvokli

16. aprīlī Līvānos ar 1953. gadā
dzimušo Larisu divi nepazīstami
vīrieši norunāja tikšanos. Kad sie-
viete atvēra dzīvokļa durvis, viņi

tai uzbruka. Pielietojot fizisku
spēku, vīrieši nolaupīja aptuveni
vienu kilogramu zeltlietu, kā arī
LR nepilsoņa pasi un mobilo tele-
fonu. Materiālo zaudējumu ap-
mērs tiek noskaidrots.

Atstāja satiksmes negadījuma vietu

21. aprīlī Riebiņos 1988. gadā
dzimušais Sergejs netika galā ar
automašīnas VAZ 21063 vadību
un nobrauca no ceļa. Vadītājs at-
stāja ceļu satiksmes negadījuma
vietu, neziņojot par negadījuma
ceļu policijai.

Guva galvas traumu

21. aprīlī Līvānu slimnīcā ar
galvas traumu tika nogādāta Lī-
vānu iedzīvotāja, 1973. gadā dzi-
musi Skaidrite. Policija noskaidro
lietas apstākļus.

Nodega māja un kūts

21. aprīlī Galēnos nodega ne-
apdzīvota māja 85 kvadrātmetru
platībā un kūts 40 kvadrātmetru
platībā. Aizdeģšanās iemesls un
materiālo zaudējumu apmēri tiek
noskaidroti.

Mēģināja nozagt lopbarību

21. aprīlī saņemts iesniegums
no Saunas pagasta Priekuļu iedzi-
votājas, 1978. gadā dzimušās Ine-
tas par to, ka no kastes, kas atra-
dās pagalmā zem nojumes, 1953.
gadā dzimušais Aleksandrs mēģi-
nāja nozagt lopbarības miltus. Po-
licija noskaidro notikuma ap-
stākļus.

Sakāvās kafejnīcā

21. aprīlī Preiļos kafejnīcā
«Centrs» 1960. gadā dzimušais
Preiļu iedzīvotājs Pēteris alko-
hola reibumā piekāva 1966. gadā
dzimušos Ainu. Lietas apstākļi
tiek noskaidroti.

Huligāniskas darbības un skandāli

✓ 10. aprīlī Vārkavas novada
Rožkalnu pagastā 1946. gadā dzi-
mušais Voldemārs alkohola rei-
bumā veica huligāniskas darbības
pret 1939. gadā dzimušo Bolesla-
vu, kurš ar traumām tika nogā-
dāts Preiļu slimnīcā. Policija no-
skaidro lietas apstākļus.

✓ 11. aprīlī administratīvā pār-
kāpuma protokols par huligā-
niskām darbībām sastādīts Līvā-
nu iedzīvotājam, 1974. gadā dzi-
mušajai Tatjanai.

✓ Tajā pašā dienā adminis-
tratīvā pārkāpuma protokols par
huligāniskām darbībām tika sa-
stādīts 1982. gadā dzimušajam
Aleksējam, kurš grūstīja un lamā-
ja savu māti.

✓ 13. aprīlī Vārkavas novada
iedzīvotājs, 1949. gadā dzimušais
Leonards alkohola reibumā vei-
ca huligāniskas darbības pret savu
sievu.

Preiļu rajona policijas
pārvaldes informācija

SPORTS

Uzvara talantīgo vieglatlētu konkursā

Trīs Preiļu jaunie vieglatlēti SIA «Reģionālais Olimpiskais centrs Latgale» jauno talantu meklēšanas konkursa ietvaros startēja prestižās sacensībās Vācijā. Teicamu rezultātu guva Aija Čača, uzvarot 1986./87. gadā dzimušo jauniešu grupā piecu kilometru skrējienā. Viņas rezultāts – 18 minūtes 30 sekundes.

Otro vietu savā vecuma grupā izcīnīja Līga Bramane, kura piecus kilometrus veica 19 minūtēs 54 sekundēs un Aigars Bramanis. Viņa rezultāts 1400 metru distancē bija 4 minūtes 26 sekundes.

Kurš stiprāks?

Preiļu 2. vidusskolā ir labas svaru bumbas celšanas sacensību tradīcijas, tāpēc arī šogad rajona skolu jaunie stiprinieki spēkiem mērojās šajā skolā.

Uz sacensībām ieradās aptuveni 60 dalībnieki no septiņām pamatskolām un piecām vidusskolām. Savus spēkus demonstrēja Rušonas, Rožupes, Jersikas, Silajāņu, Salas, Pelēču, Dravnieku pamatskolas un Preiļu 2., Aglonas, Riebiņu, Rudzātu vidusskolas, Līvānu ģimnāzijas stiprākie zēni.

1991./92. gadā dzimušo zēnu grupā,

kuriem bija jāceļ astoņus kilogramus smaga svaru bumba, pirmo vietu ieguva Guntars Bernāns (Rožupes pamatskola, rezultāts – 101 punkti), otro Vladimir Gruzdovs (Preiļu 2. vidusskola, 87), trešo Rolands Švirksts (Jersikas pamatskola, 69).

Nākamajā vecuma grupā, kurā sacentās 1989./90. gadā dzimušie zēni, pirmās trīs vietas tika sadalītas šādā secībā: Sergejs Petrovs (Preiļu 2. vidusskola, 168), Igors Kočins (Silajāņu pamatskola, 144), Raimonds Rudovičs (Silajāņu pamatskola, 131). Zēni cilāja 12 kilogramus smaga svaru bumbu.

1987./88. gadā dzimušie pusaudži spēkiem mērojās, ceļot 16 kilogramus smagu svaru bumbu. Pirmo vietu ieguva Lauris Birzāks (Jersikas pamatskola, 157), otro – Valdis Balodis (Dravnieku pamatskola, 121), trešo – Ivo Brūvers (Rudzātu vidusskola, 107).

1984.-1986. gadā dzimušo jauniešu grupā par uzvarētāju kļuva Oļegs Klimovičs (Preiļu 2. vidusskola, 110). Otro un trešo vietu ieguva Aglonas vidusskolas audzēkņi Kaspars Boka (54) un Kaspars Putāns (50). Jaunieši cēla svaru bumbu, kuras svars bija 24 kilogrami.

Noteiktas labākās volejbola komandas

Aprīlis bija spēku un izturības pārbaudes mēnesis volejbolistiem. Trijās vecuma grupās notika skolu sporta spēļu sacensības volejbolā.

Jaunākajā grupā, kurā sacentās 1989./90. gadā dzimušie skolēni, par uzvarētāja godu cīnījās sešas komandas. Pēc iegūtajiem rezultātiem tās sarindojās šādā secībā: Preiļu 1. pamatskola, Līvānu 2. vidusskola, Dravnieku, Rušonas pamatskola, Riebiņu vidusskola, Galēnu pamatskola. Preiļu 1. pamatskolas komanda, kurā spēlēja Aigars Indrikovs, Edgars Pastars, Arnis Žikars, Edgars Limanis, Lauris Vilcāns, Nauris Ivanāns, Jānis Civkors, atzīta par labāko vidusskolu grupā. Bet starp pamatskolām par labākajiem atzīti volejbolisti no Dravniekiem. Komandā spēlēja Modris Mediņš, Guntars Pauniņš, Dainis Bečs, Rolands Upinieks, Jānis Līvzāns, Māris Stroganovs, Jānis Raubiško, Jānis Puduls.

Meiteņu konkurencē šajā vecuma grupā sacentās trīs komandas. Uzvaru guva Preiļu 1. pamatskolas volejbolistes: Laura Gavrilova, Vineta Vilcāne, Marija Ivanāne, Liene Limane, Kristīne Morozova, Margrieta Pastare, Sabīne Kurmeļova. Otrā vieta pienācās Līvānu ģimnāzijas spēlētājam. Dravnieku pamatskolas komanda drosmīgi cīnījās pret pārākajām pretiniecēm un atzīta par labāko pamatskolu grupā. Šajā komandā spēlēja Laura Upeniece, Aija Trokša, Līga Vītola, Santa Bogdanova, Liāna Zvērbole, Ineta Pudule, Solvita Broka un Lāsma Betlere.

Volejbols ir populārs sporta veids 1987./88. gadā dzimušo meiteņu grupā, par ko liecināja lielais komandu skaits sacensībās. Piedalījās sešas zēnu un vienpadsmit meiteņu komandas. Meiteņu konkurencē uzvaru izcīnīja Preiļu 1. pamatskolas komanda: Maija Boreiko, Ilga Trubiņa, Arnita Klindžāne, Liene Bulmeistere, Lāsma Bernāne. Pārējās komandas sarindojās šādā secībā: Preiļu 2. vidusskola, Vanagu pamatskola, Līvānu ģimnāzija, Dravnieku pamatskola, Līvānu 2. vidusskola. Vanagu volejbolistes atzītas par labākajām pamatskolu grupā.

Starp vidusskolu zēnu komandām uzvarētāja godus pienācās Līvānu 2. vidusskolas volejbolistiem. Šīs skolas komandā spēlēja Andrejs Silionovs, Dmitrijs Švarcs, Jaroslavs Beginskas, Jevgēnijs Kačanovs, Andrejs Stepanovs, Andris Vaivodis, Konstantīns Šklars. Otro vietu izcīnīja Preiļu 1. pamatskolas, bet tālākās — Līvānu ģimnāzijas, Riebiņu un

● Preiļu Valsts ģimnāzijas meiteņu komanda savā vecuma grupā rajona skolu sporta spēlēs volejbolā atzīta par labāko.

Zēnu konkurencē starp komandām pirmo vietu ieguva Līvānu ģimnāzijas volejbolisti. Foto: M. Rukosujevs

Preiļu 2. vidusskolas komandas.

Pamatskolu grupā par uzvarētājiem kļuva Rožupes pamatskolas volejbolisti. Par pirmo vietu cīnījās Jurgis Vaivodis, Sergejs Ševčuks, Igors Lugovijs, Modris Vilcāns, Jānis Bulmeistars, Gatis Rudzāts. Pārējo skolu komandas sarindojās šādā secībā: Rušonas, Pelēču, Vanagu, Dravnieku un Sūtru pamatskola.

1984.-1986. gadā dzimušo jauniešu grupā volejbolā sacentās piecas meiteņu un septiņas zēnu komandas. Starp jaunietēm par labākajām spēlētājām atzītas Preiļu Valsts ģimnāzijas sportistes. Šajā komandā spēlēja Dana Skrinda, Inga Jakunova, Jekaterina Akenčeva, Iveta Luriņa, Rimma Skutele, Elita Poplavska, Jekaterina Vasiljeva un Marta

Potapova. Otro vietu izcīnīja Preiļu 2. vidusskolas volejbolistes, bet tālākajās ierindojās Līvānu ģimnāzijas, Riebiņu vidusskolas, Līvānu 2. vidusskolas komandas.

Zēnu konkurencē par stiprākajiem šī gada skolu sporta spēlēs volejbolā atzīti Līvānu ģimnāzijas audzēkņi: Agris Kalvāns, Māris Aizpurs, Māris Kurcišs, Andžs Balodis, Jānis Tērauds, Mārtiņš Puidītis, Edgars Kārklis un Juris Pastars. Pārējās komandas pēc iegūtajām vietām sarindojās šādā secībā: Preiļu Valsts ģimnāzija, Līvānu 2., Preiļu 2., Aglonas, Riebiņu vidusskola, Preiļu arodvidusskola.

L.Rancāne

INTERESANTI

Iz sola bendes dienasgrāmatu

Parīzē plānots pārdot izsolē dienasgrāmatu, ko sarakstījis Anatols Dīblērs, bende, no kura rokas ripojušas vismaz 400 cilvēku galvas.

Dīblērs, kurš profesijas izvēles ziņā gājis savu senču pēdās, rūpīgi aprakstījis savu darbu 19. gadsimta beigās un 20. gadsimta sākumā. Viņa dienasgrāmata ir vismaz 2000 lappušu bieza. Savas 40 gadus ilgās karjeras laikā Dīblērs giljotinējis 395 vīriešus un sievietes, sākot ar sīkiem zagliem un beidzot ar valstsvīru slepkavām. Bende nomira 1939. gadā no sirdslēkmes ceļā uz kārtējo nāvēssoda izpildīšanu. Sešus mēnešus vēlāk Francijā tika aizliegti publiski nāvēssodi, ierobežojot bendes darbību uz cietumu pagalmiem, kur tie turpinājās līdz 1977. gadam. Pavisam no nāvēssoda Francija atteicās 1981. gadā.

Mācītājs brūvē alu veļas mašīnā

Vācu mācītājs Mihales Fejs pārveidojis savu veļas mazgājamo mašīnu tā, lai tajā varētu brūvēt alu.

Fejs, saskaņā ar striktiem vācu alus darītāju noteikumiem, kas pieņemti vēl 1516. gadā, izgatavo aptuveni 30 litrus alus reizi sešās nedēļās — likumā noteiktais mājās gatavotā alus limits.

«Priesteris bez alkohola ir nepareiza kombinācija,» apgalvo 45 gadus vecais mācītājs. «Jēzus neteica — ņemiet šo veselīgo kumelišu tēju. Viņš piedāvāja vīnu.»

Čans beidzot uzticēsies kaskadieriem

Asa sižeta filmu zvaigzne un kaujas mākslu speciālists Džekijs Čans beidzot piekritīs bīstamākos trikus uzticēt kaskadieriem.

Hongkongā dzimušais aktieris, kurš jau kopš bērnības filmās pats lēcis no ēku jumtiem un filmēšanas laukumos aktīvi cīnījies ar ļaunajiem, tiek uzskatīts par pasaulē slavenāko ķīniešu aktieri. Čana kino karjera aizsākas 1962. gadā astoņu gadu vecumā.

Aktieris stāsta, ka kaskadiēru trikus vēlēties veikt pats, jo par to tolaik saņēmis divas algas — kā aktieris un kā kaskadiērs. Tajos laikos Hongkongā aktieri saņēma apmēram 50 ASV dolārus (29 lati) par filmu. Kopš tā laika Čans filmējies vairāk nekā 100 filmās, kuru uzņemšanas laikā vairākkārt lauzis kaulus, veicot savus trikus pats. 90. gados viņš sāka filmēties Holīvudā un tagad par filmu saņemot ap 20 miljoniem dolāru (11,5 miljoni latu).

Komiķi no aplaupīšanas glābj joki

Slavenais albaņu komiķis Sejfulla Muftari novērsis aplaupīšanu uz lielceļa, sasmidzinot bruņotos laupītājus. Bandīti notēmēja Kalšņikova automātus uz viņa automašīnu, bet atpazīna viņa noskūto galvu un izvalbītās acis, kad komiķis izkāpa no mašīnas.

«O, es sen neesmu redzējis nevienu «kalašu» — vai neiedosiet man to paturēt?» Muftari sacīja un pataustīja vienu no draudīgajiem ieročiem, it kā tā būtu kārota rotallīta. Bandīti sāka smieties un pavēlēja Muftari ātri braukt prom, lai viņi varētu tikt pie cita laupījuma.

Par prātīgu braukšanu — šokolāde

Ungārijas policija plāno izsniegt marcipānu šokolādē tiem autovadītājiem, kas centīgi ievēro visus satiksmes noteikumus, tostarp lieto drošības jostas un nerunā pie stūres pa mobilo tālruni.

Ceļu policija jau iegādājusies vairākas tonnas «Mozart» marcipāna konfekšu no kaimiņzemes Austrijas, lai īstenotu «pātagas un burkānu» principu autobraucēju disciplinēšanai.

Vai jūs nebaida iespēja inficēties ar Āzijas pneimoniju?

Vasilisa Medvedeva, pensionāre no Preiļiem:

— Nē, nebaidos. Varbūt līdz šejieni nemaz nenonāks. Esmu dzirdējusi, ka par potēšanos daudz jāmaksā. Ak, pretpotes vēl nemaz nav izstrādātas? Esmu dzirdējusi, ka Ķīnā šajā ziņā jau kaut kas panākts. Labi, ka līdz Latvijai slimība nav nonākusi. Ķīnā jau vairāk nekā divi tūkstoši iedzīvotāju saslīmuši. Turisti brauc pa visu pasauli, nav izslēgts, ka slimības bacilus var atvest arī līdz Latvijai. Man liekas, ka šī slimība prasīs daudz upuru. Domāju, ka šādas slimības pasaulē rada ekoloģija, piesārņota vide. Kad Irākā dega naftas atradnes, vai tad kārtīgi izmeši nenonāca arī līdz mums?

Raisa Poikāne, strādā uzņēmumā par laboranti:

— Baidos gan. Esmu dzirdējusi, ka arī Eiropas valstīs un Krievijā ir bijuši saslimšanas gadījumi. Gribas cerēt, ka līdz Latvijai tā nenonāks, bet garantijas tam nav.

Neviens nezina, kā no tās izsargāties, jo nevar zināt, ar ko cilvēks slimo. Simptomi līdzīgi gripai. Manuprāt, par tās pazīmēm ir maz informācijas. Un zāju arī nav, ar ko to ārstēt. No manas ģimenes neviens uz ārzemēm nebrauc, vismaz šajā ziņā neesam apdraudēti.

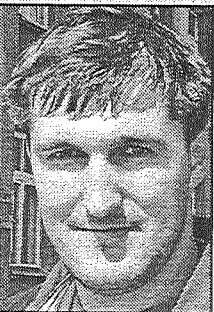
Alberts Pūdžs, pensionārs no Līvāniem.

— Par sevi nebaidos, jo pārsvarā uz tuos mājās, nav saskarsmes ar svešiem cilvēkiem. Bet par bērniem un mazbērniem gan stipri baidos. Mana meita un

dēls ir mākslinieki, dzīvo Rīgā. Viņi strādā firmās, kur iznāk saskarsme ar ārzemniekiem. Esmu dzirdējusi, ka jau ir izstrādātas zāles pret šo slimību. Domāju, ka šādas un līdzīgas slimības rodas nekārtīga un izlaidīga dzīves veida dēļ. Informācijas par šo slimību ir pietiekami, ja vien kāds lasa avīzes, skatās televīzijas pārraides vai klausās radio.

Imārs Madelāns, sporta skolotājs Preiļos:

— Neko tuvāk par Āzijas pneimoniju nesmu dzirdējis. Vai tad Latvijā izplatās? Vispār es par to nedomāju, un no kā šādas slimības izceļas, nezinu. Droši vien, no kādiem dzīvniekiem. Cilvēkiem vairāk jākusas, jānodarbojas ar sportu, nevis jādomā par slimībām, un tad viss būs kārtībā.

Inese Smāne, sētniece Preiļos:

— Kamēr līdz Latvijai tā nav nonākusi, nebaidos. No tuvīniekiem uz ārzemēm neviens nebrauc, un man pagaidām liekas droši. Man liekas, ka šādas slimības rodas no netīrības. Vienā upē visi mazgājas, mazgā veļu un to pašu ūdeni dzer, kā redzēju pa televizoru.

L.Rancāne

Foto: M.Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMA

Aiz kalniem jau jaunības trakums,
Aiz kalniem vēl vecuma miers.
Pa vidu tie labākie gadi,
Kā ābelei uzplaucis zieds.
Sveicam Pēteri Dolgais
dzimšanas dienā.
Kaimiņi

«NIKO-LOTO» pērk un pārdod
privatizācijas un kompensācijas
sertifikātus un LOMBARDS izsniedz
kreditu pret ķīlu katru dienu
Līvānos, Stacijas ielā 1. Tāl. 6780843,
42332, 41221 (vakaros).
Preiļos (tikai sertifikāti), Raiņa bulv. 15.
Tāl. 53-07068, 23024 (vakaros).

Pārdod

garāžu Preiļos. Tāl. 9118637;
4-ist. dzīvokli Preiļos. Tāl. 9191441;
Ford Sierra 1991., 1.8, TD, 1700 \$. Tāl.
9511229;
VW Golf III 1.9, D, 1994. Tāl. 6081873;
VW Transporter, D, 1989. g. Tāl. 9118637;
govi. Tāl. 5352495.

Pērk

vai nomā telpas Preiļu centrā. Tāl.
9108727.

Dažādi

vajadzīga mājsaimniece. Tāl. 9786763.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja.
Tāl. 42807, 44179, 9161121.

Latgales finanšu un investīciju kompānijas (LFIK) Preiļu filiāle

✓ piedāvā pensionāriem bez pirmās iemaksas:
preču un pakalpojumu lizingu,
ārstsniecības pakalpojumus uz nomaksu,
privatizācijas sertifikātu pārdošanu uz nomaksu,
kā arī piedāvā: **aizdevumus**,
privatizācijas sertifikātu pirkšanu un pārdošanu.
Preiļi, Raiņa bulvāris 19, 8 kab. (rajona padomes ēkā).
Tāl. 5324164, 9142145, fakss 5324154.

Paju sabiedrība «Turība»

PIEDĀVĀ:

- ◆ 10 t autokrāna pakalpojumus,
- ◆ uzstādīt gāzes iekārtu automobiļiem,
- ◆ traktoru un kravas auto remontu,
- ◆ zemes apstrādāšanas darbus,
- ◆ banketu zāli sarīkojumiem.

PĀRDOD:

- ◆ timotiņa un āboliņa sēklu,
- ◆ kūtsmēslus.

Informācija pa tālruni 5356737.

24. un 28. aprīlī pārdos diennakti vecus šķirotus cājus, jaunputnus 5-6 mēn. (sāk dēt), deļējvīstas 10-14 mēn. (no Ls 0.90), pelēkos zoslēnus, gaiļus (arī mainīs pret vistām) Štolderos 7.30, Aizkalnē 7.40, Pelēcos 7.55, Ārdavā 8.10, Aglonā 8.30, Jaunaglonā 8.45, Aglonas st. 9.00, Kastīrē 9.15, Anspokos 9.25, Preiļos 9.35, Ančķinos 10.10, Vārkavā 10.25, Upmalā 10.40, Vanagos 11.00, Rožupē 11.10, Līvānos («Runci») 11.25, Jaunsilavās 11.55, Zundānos 12.05, Turkos 12.15, Steķos 12.25, Rudzātos 12.35, Priekuljos 12.55, L. Anspokos 13.05, Smelteros 13.15, Polkoronā 13.25, Galēnos 13.35, Sijukalnā 13.50, Stabulniekos 14.05, Pieniņos 14.20, Riebiņos 14.35. Tāl. 5321270, 9186065.

SIA «Kārlis Viens» iepērk jaunlopus, liellopus, aitas kautsvārā.

Samaksa tūlītēja (pie svēršanas).
Formē subsidiijas.
Tāl. 6468887, 53-48524, 53-48531.

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas.

+12%, +18%.
Tāl. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.

Pērk vai nomā zemi, zemnieku saimniecību.

Tāl. 5933292.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona bērnu un jauniešu centrs

- ◆ 24. aprīlī pulksten 10.00 konkurss rajona skolu 2.-4. klašu skolēniem «Ceļā uz Latviju».
- ◆ 25. aprīlī pulksten 17.00 rajona konkurss «Kļūsti populārs» Preiļu kultūras namā.
- ◆ 26. aprīlī pulksten 11.00 pirmsskolas vecuma bērnu muzikālais konkurss «Do - re - mi».

No 28. aprīļa līdz 16. maijam fotoizstāde «Pasaule mums apkārt».

- ◆ 29. aprīlī pulksten 10.00 skolēnu avīžu redaktoru seminārs.
- ◆ 30. aprīlī pulksten 15.00 Riebiņu kultūras nama estrādē rajona skolu koru festivāls.

Kinoteātris «Ezerzeme» Preiļos

- ◆ 23. un 24. aprīlī pulksten 20.00 ASV piedzīvojumu filma «Pārgalvis».

- ◆ 25. un 27. aprīlī pulksten 18.00 un 20.00, 29. un 30. aprīlī pulksten 20.00 romantiska erotiska komēdija «Guru».

Stabulnieku kultūras nams

- ◆ 26. aprīlī pulksten 22.00 spēļu grupa «Tranzīts».

Aglonas kultūras nams

- ◆ 26. aprīlī pulksten 21.00 diskotēka no Daugavpils.

«EZIS» un «ZILĪTE» aprīlī

«EZIS» — žurnāls maziem bērniem:

- mudina bērnus fotogrāfiju mīklās apazīt dzīvniekus;
- aicina «Pūkainajā lappusē» atrast un uzrakstīt pūkainas lietas;
- māca no nēdriem un pupām gatavot zaķus ar lielām ausīm un spožām acīm;
- sāk no jauna alfabēta secībā publicēt «Burtu stāstīņus». Tāpēc auns Ancis ar automašīnu apciemo aitiņu Aldonu, bet Brunis Bauskā būvē biroju, brīvajos brīžos bārā bauda burkānu bulciņas (un) bez biksēm bumbo bumbu...

«ZILĪTE» — žurnāls bērniem par dabu:

- turpina iepazīstināt lasītājus ar dziļūdens iemītņiem — astoņkājiem un kalmāriem;
- stāsta par mīlīgu svēriņu susuri un ne tik mīlīgo hiēnu;
- māca un aicina stādīt kokus;
- publicē Alvila Altmaņa dziesmu un pavasarīgus Jāņa Baltvilka dzejoļus;
- liek risināt uzdevumus un atgādina par marta numurā izsludināto konkursu «Dobumainais koks».

ANEKDOTES

Nekādi nevaru saprast divas lietas: no kurienes rodas puteklī un kur paliek nauda...

— Pasniedzējs eksāmenā:
— Jautājums uz piecām ballēm: ar ko mēra spriegumu?

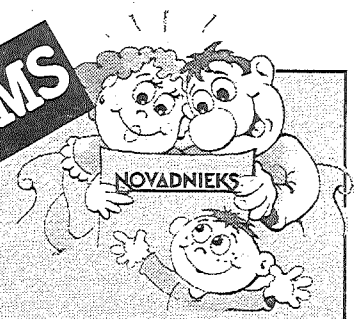
— Nu labi, jautājums par četrinieku: vai spriegumu mēra ar ampērmētru, voltmētru vai ommētru?

— Skaidrs, jautājums uz trim ballēm: vai spriegumu gadījumā nemēra ar voltmētru?

— Sievasmāte viesojas meitas ģimenē:
— Cikos atiet mans vilviens?
Znots:
— Pēc divām stundām, 34 minūtēm un 40 sekundēm.

— Ja baidies kļūt resns, pirms ēšanas ieņem 50 gramus konjaka. Konjaks lieliski nomāc bailu sajūtu.

JAUNUMS

UZMANĪBU! Jauns piedāvājums Līvānu novada iedzīvotājiem

Trešdienās un sestdienās veikalos

- * «Millenium», Dzelzceļa ielā 14,
- * «Tim», Rīgas ielās 18,
- * «Vindex», Rīgas ielā 232b un Rīgas ielā 54,

* kioskā pie Līvānu dzelzceļa stacijas

var iegādāties lasītāko laikrakstu rajonā

NOVADNIEKS